

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 27-28 lutego 2017 r.
na kierunku Filologia prowadzonym w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych,
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
o profilu ogólnoakademickim
realizowanym w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych
na Wydziale Filologiczno-Historycznym
Akademii Pomorskiej w Słupsku

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. Aneta Majkowska - członek PKA

członkowie:

dr hab. Bożena Rozwadowska - ekspert PKA

prof. dr hab. Zenon Weigt - ekspert PKA

mgr Agnieszka Socha-Woźniak - ekspert PKA

Bartłomiej Majewski - ekspert PKA

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku Filologia prowadzonym w Instytucie Neofilologii Wydziału Filologiczno-Historycznego Akademii Pomorskiej w Słupsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Poprzednia wizytacja była przeprowadzona w roku akademickim 2010/2011 – kierunek Filologia otrzymał wówczas ocenę pozytywną obejmującą studia I i II stopnia oraz jednolite studia 5 letnie magisterskie.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji,

spotkań i rozmów z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych. Władze Uczelni i Instytutu stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej (ZO PKA).

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X I stopień	X II stopień		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

W odpowiedzi Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku z 17 lipca 2017 r. na raport z wizytacji informuje się, że Uczelnia podjęła szereg czynności służących dostosowaniu do zaleceń Zespołu Oceniającego. W związku z powyższym, po ponownej analizie raportu z wizytacji oraz po zapoznaniu się z odpowiedzią Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku przedstawiającą podjęte działania naprawcze oraz deklaracje dalszych działań dokonano ponownej analizy oceny, której rezultatem jest poniższe uzupełnienie:

Kryterium (2): *Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

Do dnia wizytacji uczelnia nie spełniła minimum kadrowego dla kierunku Filologia studia drugiego stopnia dla profilu ogólnoakademickiego.

Zespół Oceniający PKA nie zaliczył do minimum kadrowego nauczyciela akademickiego w stopniu doktora, specjalność literaturoznawstwo germańskie z uwagi na korzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia w semestrze zimowym, w okresie, w którym odbywała się wizytacja. Władze Uczelni poinformowały i udokumentowały, iż nauczyciel akademicki przystąpił do wykonywania obowiązków służbowych w semestrze letnim i zrealizował zgodnie z przydziałem dydaktycznym zajęcia, spełniając kryteria zaliczenia do minimum kadrowego.

Zespół Oceniający PKA nie zaliczył do minimum kadrowego nauczyciela akademickiego z Ukrainy w stopniu doktora habilitowanego, specjalność literaturoznawstwo germańskie z uwagi na brak potwierdzenia nostryfikacji dyplomu. Władze Uczelni poinformowały i udokumentowały pozytywnie rozpatrzony wniosek nostryfikacyjny dyplomu uzyskanego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej za

równoważny z polskim dyplomem doktora habilitowanego nauk humanistycznych specjalność literaturoznawstwo germańskie.

W związku z tym, kryterium o minimum kadrowym studia drugiego stopnia dla profilu ogólnoakademickiego zostało spełnione, co pozwala na zmianę sformułowanej wcześniej oceny ze „znacząco” na „w pełni”.

Ocenę końcową spełnienia kryteriów po zapoznaniu się z odpowiedzią Uczelni przedstawia Tabela 1.

Tabela 1

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		x			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X I, II stopień			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		x			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów		x			

zakładanych efektów kształcenia					
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		x			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		x			

<p>1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.</p> <p>1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*</p> <p>1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.</p> <p>1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.</p> <p>1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*</p> <p>1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*</p> <p>1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego</p>

do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na

etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Akademia Pomorska w Słupsku (APS) powstała w 1969 r. na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1969 r. w sprawie utworzenia Wyższych Szkół Nauczycielskich w Bydgoszczy, Kielcach, Olsztynie i Słupsku* jako Wyższa Szkoła Nauczycielska w Słupsku (Dz. U. z 1969 r, Nr 18, poz.134). Po wielu przekształceniach strukturalnych i zmianach nazwy obecna nazwa istnieje od 2006 r. i działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym*, statutu oraz innych ustaw i przepisów jak i regulacji właściwych organów Akademii Pomorskiej w Słupsku. W Uczelni funkcjonują trzy Wydziały: Wydział Filologiczno-Historyczny, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy i Wydział Nauk Społecznych.

W ramach Wydziału Filologiczno-Historycznego (WF-H) (zmiana nazwy od 2001 r.; wcześniej Wydział Humanistyczny), działa Instytut Neofilologii (IN) z kierunkiem studiów Filologia. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z strategią rozwoju Uczelni (dokument: *Strategia rozwoju Akademii Pomorskiej w Słupsku na lata 2013-2020*, przyjęta Uchwałą nr R/0004/24/13 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Akademii Pomorskiej w Słupsku do 2020 roku). Instytut Neofilologii, wpisując się w cele zawarte zarówno w strategii rozwoju Uczelni jak i Wydziału „podejmuje działania oparte na uniwersalnych wartościach humanistyki, dążące do ustawicznego doskonalenia i wzmocnienia potencjału naukowego oraz edukacyjnego”, stwarza warunki do studiowania na studiach I i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, do rozwoju naukowego kadry dydaktycznej poprzez prowadzenie działalności naukowej w wybranych dziedzinach naukowych, wspieranie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, organizowanie szkoleń i warsztatów, wyjazdów na konferencje naukowe i umożliwianie publikacji naukowych. Zgodnie z przyjętymi czterema celami strategicznymi rozwoju Uczelni, podejmowane działania obejmują utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia, doskonalenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, udoskonalania i ewaluacji programów kształcenia, uwzględniających potrzeby zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy przede wszystkim w regionie (np. powołanie specjalności Filologia rosyjska – Język

rosyjski w biznesie i turystyce). Równoległe działania kadrowe zmierzają do wzmocnienia potencjału badawczego Instytutu, wsparcia rozwoju naukowego pracowników, w tym dążenia do zdobywania stopni i tytułów naukowych, a także promowania badań interdyscyplinarnych oraz rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, kulturowym i jednostkami samorządu terytorialnego. Oferta dydaktyczna w ramach istniejących specjalności filologicznych zapewnia kształcenie specjalistów o wysokich kwalifikacjach i kompetencjach językowych (również w zakresie języka specjalistycznego, np. turystyki i biznesu). Absolwent wizytowanego kierunku posiada wiedzę w obszarze wybranych dziedzin gospodarki, m.in. biznesu, turystyki, kultury i oświaty, przez co zwiększa swoje szanse zawodowe na aktualnym rynku pracy. W założonych celach strategii podkreśla się również przyczynianie się do pozytywnego wizerunku Wydziału, rozwoju Uczelni oraz uzyskanie przez Uczelnię statusu uniwersyteckiego. Strategia rozwoju Akademii Pomorskiej w Słupsku na lata 2013-2020 była konsultowana z interesariuszami wewnętrznymi (studentami i pracownikami) i zewnętrznymi: Kolegium Samorządowo-Akademickim, Urzędem Miasta Słupska, Słupską Izbą Przemysłowo-Handlową oraz szkołami. W zakresie doskonalenia oferty i programów kształcenia na kierunku Filologia jest przyjęta forma konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi, a więc przedstawicielami kadry naukowo-dydaktycznej, pracowników administracyjnych i studentów, których celem jest m.in. pozyskanie informacji na temat jakości kształcenia lub przekazanie istotnych zaleceń w ramach procedur zapewnienia bądź poprawy procesu nauczania. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze Jednostki konsultacje te mają charakter organizowanych spotkań, np. z Radą Uczelnią Samorządu Studenckiego, z pracującymi studentami studiów niestacjonarnych, lub cyklicznych posiedzeń instytutowych oraz zakładowych, służących działaniom projakościowym. Ponadto w pracach nad kształtowaniem koncepcji nauczania uczestniczą studenci poszczególnych roczników wchodząc w skład zespołu Rady programowej. Ważnym jest we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, pozyskanie informacji o aktualnych uwarunkowaniach rynku pracy i zgodności zakładanych efektów kształcenia na kierunku Filologia z potrzebami kadrowymi sektora biznesowego lub instytucji o charakterze oświatowym i kulturalnym. Opinie formułowane przez interesariuszy zewnętrznych, tj. pracodawców, przyjmujących studentów na praktyki, bądź zatrudniających absolwentów, na temat programu nauczania na poszczególnych specjalnościach językowych i poziomach studiów, stanowią kluczowy element na etapie koncepcji programowej studiów, a następnie doskonalenia planów i programów specjalnościowych. Wizytowany kierunek studiów przedstawił listę interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Uwzględniając stanowiska wszystkich uczestników procedury weryfikacyjnej, każdego roku dokonuje się niezbędnych zmian w opracowaniu programów na nowy cykl kształcenia. W celu polepszenia warunków studiowania jest modernizowana baza dydaktyczna Uczelni. Wszystkie te działania wpływają na pozytywny jej wizerunek w mediach, środowisku lokalnym oraz w regionie jako przyjaznego miejsca do studiowania. Realizowana koncepcja kształcenia jest zgodna z polityką zapewniania jakości oraz uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe. Zaobserwowane wzorce, m.in. w aspekcie metod edukacyjnych oraz realizowanych treści programowych w odniesieniu do poszczególnych specjalności wynikają z krajowej współpracy, np. w zakresie Filologii angielskiej z UAM w Poznaniu, z Uniwersytetem Warszawskim, w zakresie Rusycystyki z Uniwersytetem Gdańskim, z Uniwersytetem

Pedagogicznym w Krakowie, w zakresie Germanistyki z Uniwersytetem Gdańskim i z Uniwersytet w Zielonej Górze). Wzorce zagraniczne są kształtowane m.in. z prowadzonej współpracy m.in. z Katedrą specjalności filologicznych Kazachskiego Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Abaja w Ałmaty w odniesieniu do kształcenia kierunkowego na studiach rusycystycznych, z Bałtyckim Uniwersytetem Federalnym im. I. Kanta w Kaliningradzie czy Białoruskim Uniwersytetem Państwowym w Mińsku. Stopień uwzględnienia wzorców zagranicznych jest wysoki również dzięki umożliwianiu studentom kierunku Filologia o profilu anglistycznym, germanistycznym i rusycystycznym wyjazdów na studia w innych ośrodkach akademickich krajów Unii Europejskiej, praktyki w ramach programu ERASMUS+ (m.in. na Łotwie, Czechach, Słowacji, Węgrzech, Niemczech), semestralnych studiów na uniwersytetach ukraińskich w Chersoniu i Iwano-Frankowsku na podstawie dwustronnej umowy międzyuczelnianej. Instytut Neofilologii oferuje również studentom miesięczne staże językowe na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym w Mińsku zgodnie z podpisaną bilateralną międzyuczelnianą umową o wymianie studentów i kadry akademickiej, jak również na Uniwersytecie w Budapeszcie (Węgry). Pracownicy naukowo-dydaktyczni uczestniczą również w pracach międzynarodowych gremiów naukowych – Rady naukowej ds. przewodu doktorskiego i/lub habilitacyjnego (Kaliningrad – Rosja, Mińsk – Białoruś, Donieck – Ukraina, Kijów – Ukraina), kolegiach czasopism zagranicznych itp., a opinie profesorów wizytujących realizujących zajęcia na kierunku pozwalają na monitorowanie i modyfikowanie założeń nauczania w ramach prowadzonych studiów (np. z Osaka University w Japonii, Andrew Shields University, Universität Basel w Szwajcarii i in.). Praca Koła Naukowego "Pomeranian Linguists" przyczynia się do nawiązywania kontaktów z innymi kulturami (np. przedsięwzięcia „**Comparative Literature Roundtable: What is Comparative Literature?**” czy „Spotkanie z kulturą Kazachstanu”) jak i rozpowszechniania kultury polskiej. W sylabusach modułowych kierunku znajdują się także pozycje bibliograficzne międzynarodowych publikacji w językach związanych z przedmiotami studiów.

Studia na kierunku Filologia to wysokie kompetencje językowe zdobyte w ramach realizowanych specjalności odpowiadające wyzwaniom i potrzebom komunikacji międzynarodowej oraz interkulturowej, pozwalające na podejmowanie pracy na rynku pracy sprzyjającej aktywności zawodowej absolwentów zarówno specjalizacji nauczycielskiej jak i biznesowo-turystycznej oraz tłumaczeniowej, również dzięki wiedzy specjalistycznej w wymienionych obszarach sformułowanych w efektach kształcenia oferowanego programu kształcenia, co podkreślali absolwenci podczas spotkania z ZO PKA. Określone moduły pozwalają zrealizować efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, np. na Filologii germańskiej moduł *Język niemiecki w biznesie i turystyce*, który został oparty na autorskim programie prowadzących zajęcia, a wypracowany w oparciu o doświadczenia z wcześniejszej pracy w instytucjach powiązanych z biznesem, turystyką, podobnie jak realizowany profil kształcenia na specjalności Filologia rosyjska, gdzie przydatne dla docelowego rynku pracy są dwie specjalizacje Język rosyjski w biznesie i turystyce oraz Filologia rosyjska o kierunku literacko-przekładoznawczym. Należy podkreślić, że wizytowany kierunek może konkurować z ofertami profilowanego kształcenia ościennych ośrodków akademickich, np. Gdańska, Koszalina czy Szczecina. Studenci

wskazują również na dobrą organizację procesu dydaktycznego oraz indywidualne podejście do studenta.

1.2.

Plany rozwoju kierunku Filologia uwzględniają aktualny stan wiedzy w zakresie podstawowych dyscyplin naukowych, tzn. językoznawstwa i literaturoznawstwa. Osiągnięcia naukowe oraz nowe wyzwania, stojące przed reprezentowanymi dyscyplinami są podstawą do uelastycznienia i wprowadzenia modyfikacji treści programowych w odniesieniu do określonych przedmiotów nauczania. Ponieważ kierunek posiada profil ogólnoakademicki, główny akcent działania jest położony na znajomość języków obcych przez studentów, którą kształtują w ramach realizowanych specjalności, odpowiadających oczekiwaniom i potrzebom współczesnej komunikacji międzynarodowej oraz interkulturowej (np. w firmach o wielokulturowości pracowników). Zgodne jest to z zapisami celu strategicznego nr 2, w którym dąży się do zwiększenia mobilności międzynarodowej pracowników i studentów Instytutu w ramach programów UE i umów bilateralnych, a także wysokim standardom kształcenia w warunkach nowoczesnej szkoły. Służy temu optymalizacja polityki kadrowej pod kątem zwiększenia potencjału naukowego Instytutu. Jednym z przejawów uczestniczenia w ogólnym dorobku naukowym i w zmianach zachodzących w językoznawstwie i literaturoznawstwie jest w myśl zapisów celu strategicznego nr 3: dbałość o „rozszerzenie zasięgu i interdyscyplinarnego charakteru instytutowego czasopisma naukowego „Polilog. Studia Neofilologiczne” (lista czasopism punktowanych MNiSW - 6 pkt, poz. 1195), wydawanego w językach kongresowych, zachowanie statusu międzynarodowego kolegium redakcyjnego oraz przyznanej punktacji” jak i „zwiększenie aktywności pracowników w działaniach na rzecz organizacji międzynarodowych konferencji i sympozjów w kontekście zintensyfikowania zakresu publikacji naukowych w pracach o zasięgu światowym”. Istnieją zatem podstawy do kształcenia umiejętności efektywnego komunikowania się studentów w języku obcym (również w języku specjalistycznym), zdolności interpersonalnych oraz skutecznego przystosowania się do zmieniającej się sytuacji rynkowej. Swobodne komunikowanie się tworzy płaszczyznę sprzyjającą aktywności zawodowej absolwentów Filologii, również w wymiarze europejskim. Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-biznesowym, instytucjami terytorialnymi i kultury, miejskimi i regionalnymi placówkami oświaty pozwala na zorientowanie się na potrzeby rynku pracy i określenie warunków sprzyjających zachowaniu odpowiedniej jakości edukacji, jej adekwatności do zapotrzebowania na kadry pracownicze w obszarze kształcenia językowego, jak i efektywniejszego konstruowania oraz weryfikacji treści programowych (poprzez udział w opiniowaniu programów oraz koncepcji kształcenia na kierunku Filologia – cel strategiczny nr 4).

Wizytowany kierunek posiada możliwości rozwoju koncepcji kształcenia, jak wynikało ze spotkania z autorami Raportu samooceny, przede wszystkim przez uatrakcyjnienie kształcenia na specjalnościach językowych dzięki wprowadzeniu do końca września 2017 r. aparatury niezbędnej do prowadzenia kierunków badawczych, zajęć specjalistycznych z tłumaczeń, słownictwa profesjonalnego i kształtowania praktycznych umiejętności językowych w postaci

przenośnej kabiny tłumaczeniowej oraz dwudziestostanowiskowej pracowni komputerowej. Przewiduje się poszerzenie oferty edukacyjnej, m.in. planuje się uruchomienie nowych specjalności w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu informatycznym na Filologii angielskiej – Komunikacja w mediach, a także na Filologii rosyjskiej wdrożenie specjalności: Język rosyjski w przestrzeni bezpieczeństwa publicznego. Propozycje będą miały charakter interdyscyplinarny w sferze modułów kształcenia specjalistycznego. Ponadto planuje się uruchomienia studiów podwójnego dyplomu na Filologii germańskiej i rosyjskiej jak i opracowanie projektu studiów dwujęzycznych w ramach języka rosyjskiego z językiem angielskim oraz języka niemieckiego, ukierunkowanych na studenta ukraińskiego.

Plany rozwoju kierunku zakładają dostosowanie kształcenia do zmian zachodzących w naukach filologicznych jak i zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

1.3.

Jednostka przyporządkowała kierunek Filologia (studia I i II stopnia stacjonarne i niestacjonarne) do obszaru nauk humanistycznych i dziedziny nauk humanistycznych oraz wskazała dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia – językoznawstwo i literaturoznawstwo. Sformułowane dla kierunku efekty kształcenia zostały prawidłowo powiązane z odpowiadającymi im efektami z obszaru wiedzy i kształcenia oraz dyscyplinami wiedzy. Kierunek realizuje program nauczania zgodnie z profilem ogólnoakademickim.

Koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku została prawidłowo powiązana z obszarem kształcenia, dziedzinami nauki oraz dyscyplinami naukowymi (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 r., poz. 1596) a dla specjalności nauczycielskiej także na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012 r., poz. 131) w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

1.4.

Efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku Filologia, zostały określone w *Uchwale Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku Nr R/0004/38/12 z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia programów kształcenia – w tym efektów kształcenia i programów studiów na lata 2012-2015 dla kierunków: biologia i filologia: specjalność filologia angielska, filologia germańska SPS stacjonarne/niestacjonarna oraz specjalność filologia rosyjska SPS, SDS stacjonarne o profilu ogólnoakademickim* oraz w *Uchwale Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku Nr R/0004/41/13 z dnia 25 września 2013 w sprawie zatwierdzenia programu kształcenia dla kierunku Filologia specjalność Filologia germańska studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim*. Na podstawie przedłożonej dokumentacji – programów kształcenia na kierunku Filologia na lata 2016-2019 – można wskazać na spójność między koncepcją kształcenia na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim oraz na odniesienie kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla profilu ogólnoakademickiego określonych w *Rozporządzeniu MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*. Efekty kształcenia dla kierunku Filologia cechują się starannym i

szczegółowym opracowaniem i sformułowaniem. Na ogólną liczbę efektów kierunkowych wyszczególnionych zostało na studiach I/II stopnia 17/10 efektów w zakresie wiedzy, 24/17 efektów w zakresie umiejętności oraz 13/9 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Oddzielnie określono efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej. Określone efekty kształcenia znajdują swoje odzwierciedlenie w poszczególnych sylabusach modułowych i odwołują się do wybranej specjalności. Realizację kierunkowych efektów kształcenia na poziomie poszczególnych modułów potwierdzają przedstawione macierze. Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla specjalności umożliwiają osiągnięcie wybranych kierunkowych efektów kształcenia, a wszyscy studenci bez względu na wybraną specjalność mają zapewnione realne osiągnięcie wszystkich kierunkowych efektów kształcenia. Stopień szczegółowości efektów kierunkowych jest na tyle elastyczny, aby umożliwić ich cykliczną modyfikację na poziomie modułowym zgodnie z planami rozwoju kierunku.

Na studiach I stopnia koncepcja zakłada przede wszystkim nabycie kompetencji językowych na poziomie C1, a także kompetencji interkulturowych, umiejętności przygotowania prac pisemnych, projektów i dyskusji, pracy w grupie, umiejętności korzystania z wiedzy i umiejętności w zakresie języka obcego i wiedzy ogólnej, zdobytej w ramach wybranej specjalności. Na studiach II stopnia podkreśla się nabycie kompetencji językowych na poziomie C2, a efekty kształcenia na seminarium dyplomowym odnoszą się do posiadania uporządkowanej i pogłębionej wiedzy, znajomości metodologii badań i teorii badawczych. W module *Seminarium licencjackie* i *Seminarium magisterskie* prowadzącym do przygotowania pracy dyplomowej uwzględniono szereg efektów kształcenia dotyczących ogólnej wiedzy i umiejętności związanych z ocenianym kierunkiem studiów jak również umiejętności realizacji założonego zadania badawczego, umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania (po cztery efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych). Uczelnia przyjęła te same kierunkowe efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Sformułowane efekty kształcenia kierunku Filologia w zakresie wiedzy, umiejętności i szczególnie kompetencji społecznych mają odniesienie również do oczekiwań rynku pracy.

Program studiów na kierunku Filologia studiów I i II stopnia posiada wyodrębnione efekty kształcenia dla specjalizacji nauczycielskiej odpowiadające ogólnym efektom kierunkowym. W zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są one zgodne z standardami kształcenia określonymi w załączniku do *Rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. Założone efekty kształcenia i programy studiów są określane przy współdziałaniu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Uczelnia dołączyła do programu studiów opinie interesariuszy zewnętrznych – firm, biur i instytucji oświatowych, współpracujących z Uczelnią. Są one następnie opiniowane przez Wydział oraz Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego i zatwierdzane przez Senat Uczelni.

Dla specjalności Filologia angielska oraz Filologia rosyjska sporządzono sylabusy modułowe oraz sylabusy przedmiotowe. Filologia germańska posiada tylko sylabusy modułowe (ZO PKA pytał podczas wizytacji o sylabusy przedmiotowe dla Filologii germańskiej, co podkreśla również Ekspert Student w swoim raporcie). Na spotkaniu z kadrą dydaktyczną wykładowcy (Filologia germańska) zapytani o to, w jaki sposób przedstawiają studentom na początku semestru efekty kształcenia, odpowiadali, że w tym względzie nie są

przydatne sylabusy modułowe, ponieważ są skomplikowane i nieprzydatne do praktycznego użycia. Krótkie sylabusy dla swojego przedmiotu formułują we własnym zakresie, aby student mógł je zrozumieć. ZO PKA nie miał możliwości zapoznania się z tymi sylabusami, ponieważ wykładowcy, jak podkreślali osoby wypowiadające się podczas spotkania z ZO PKA, mają je we własnych komputerach. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO PKA posiadali wiedzę na temat efektów kształcenia, mają do nich dostęp poprzez Wirtualny Dziekanat (eHMS), a także są z nimi zaznajamiani w czasie pierwszych zajęć. Zgodnie stwierdzili, że są one dla nich zrozumiałe. Efekty kształcenia są publikowane na bieżąco za pomocą sylabusów i na ich podstawie studenci wybierają zajęcia do wyboru.

W dokumentacji przedłożonej podczas wizyty ZO PKA znajduje się Zarządzenie nr R/0210/09/12 Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wprowadzenia ujednoczonych wzorów opisu modułu kształcenia (sylabusu), tabel i matryc efektów kształcenia. Stosowanie ujednoczonych wzorów sylabusów modułowych pozostaje, zgodnie z zarządzeniem, w związku z dostosowaniem programów kształcenia do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji i obowiązuje Instytuty, Katedry i jednostki międzywydziałowe, stąd decyzja Instytutu Neofilologii o zastosowaniu modułów kształcenia w miejsce pojedynczych sylabusów przedmiotowych.

1.5.1.

Studenci określonych specjalności w ramach studiów I i II stopnia poza realizacją efektów nauczania kierunkowego dodatkowo osiągają efekty kształcenia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela. Modułowi zostały przypisane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Na studiach I stopnia moduł *Psychologiczno-pedagogiczny* odnosi się do następujących komponentów: komponent: *Ogólne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne* realizowane jest przez takie przedmioty jak *Psychologia* (40), *Pedagogika* (40) i *Emisja głosu* (10): łącznie 90 godzin; komponent: *Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do nauczania na I i II etapie edukacyjnym* realizowany przez takie przedmioty jak *Psychologia etapów edukacyjnych I* (30), *Pedagogika etapów edukacyjnych I i II* (30), *Praktyka ogólnopedagogiczna* (30). Liczba godzin przeznaczonych na ten moduł wynosi 150 godzin, co jest zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17.01.2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz przepisami art. 9 ustawy *Prawo o Szkolnictwie Wyższym*.

Moduł *Przygotowania dydaktycznego* odnosi się do następujących przedmiotów: *Dydaktyka ogólna* (30), *Glottodydaktyka* (15), *Metodyka nauczania danego języka* (105) oraz *Praktyka przedmiotowo-metodyczna* (120): łącznie 150 godzin. Liczba godzin przeznaczonych na ten moduł wynosi 150 godzin, co odpowiada minimum określone w standardzie.

Na studiach II stopnia moduł *Psychologiczno-pedagogiczny* odnosi się do następujących komponentów: komponent: *Ogólne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne* realizowane jest przez takie przedmioty jak *Psychologia* (40), *Pedagogika* (40) i *Emisja głosu* (10): łącznie 90 godzin; komponent: *Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do nauczania na III i IV etapie edukacyjnym* realizowany przez takie przedmioty jak *Psychologia* (30), *Pedagogika* (30), *Praktyka ogólnopedagogiczna* (30). Liczba godzin przeznaczonych na ten

moduł wynosi 60 godzin, co jest zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17.01.2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz przepisami art. 9 ustawy *Prawo o Szkolnictwie Wyższym*.

Moduł *Przygotowania dydaktycznego* odnosi się do następujących przedmiotów: *Dydaktyka ogólna* (30), *Glottodydaktyka* (10), *Metodyka nauczania danego języka* (80), *Technologia informacyjna* (10), *Elementy prawa oświatowego* (10) oraz *Praktyka przedmiotowo-metodyczna* (120): łącznie 140 godzin. Liczba godzin przeznaczonych na ten moduł wynosi 140 godzin, co jest zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17.01.2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz przepisami art. 9 ustawy *Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Studenci SDS bez przygotowania pedagogicznego uczęszczają na zajęcia z *Ogólnego przygotowania psychologiczno-pedagogicznego* razem ze studentami SPS.

Każdy z modułów zawiera poza efektami kierunkowymi, treści programowe i regulaminy praktyk pedagogicznych.

Program studiów oraz organizacja procesu kształcenia w zakresie kolejności realizacji poszczególnych modułów i ich komponentów zgodna jest ze standardami kształcenia przygotowującymi do zawodu nauczyciela (Rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

1.5.2.

Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia i uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z ocenianym kierunkiem, zapewniając osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia, także tych związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań. Studenci, realizując opisane w sylabusach przedmioty, nabywają podstawową wiedzę i umiejętności na studiach I stopnia i pogłębiają je na studiach II stopnia, przez co osiągają podczas studiów wszystkie założone efekty kształcenia o profilu ogólnoakademickim.

Program kształcenia zakłada edukację studentów zgodnie z potrzebami rynku pracy, a posiadanie kompetencji językowej na poziomie C2 Europejskiego Opisu Systemu Kształcenia Językowego Rady Europy umożliwia im swobodne posługiwanie się językiem niemieckim w mowie i w piśmie. Wyszczególnione treści programowe w korelacji z założonymi efektami kształcenia rozwijają kompetencje społeczne, niezbędne w życiu społeczno-zawodowym, również w środowisku wielokulturowym. Kształcenie językowe, które jest realizowane w ramach rozbudowanego modułu praktycznej nauki języka (np. w zakresie wiedzy I stopnia: W_01 *Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej*; W_02 *Student rozróżnia terminologię specjalistyczną oraz dostrzega i opisuje zjawiska z zakresu historii, literatury i kultury oraz realiów społeczno-gospodarczych wybranego obszaru językowego*; W_03 *Student wymienia, charakteryzuje i wyjaśnia istotę instytucji kulturalnych, orientuje się w życiu kulturalnym krajów wybranego obszaru językowego*; II stopnia: W-01 - *Student rozróżnia specjalistyczną terminologię filologiczną na poziomie zaawansowanym* W-02 - *Student zna szczegółowe zagadnienia komunikacji językowej, strategiach komunikacyjnych, przejawów kultury współczesnej krajów wybranego obszaru językowego*), poszerzane jest o moduł translatoryczny, a w przypadku przygotowania do zawodu nauczyciela o specjalizację

nauczycielską. Treści programowe zawarte w modułach specjalnościowych, np. dotyczących biznesu i turystyki, wyposażają studenta w dodatkowe umiejętności językowe (w tym języka specjalistycznego), odnoszące się do rozróżniania typów tekstów specjalistycznych ze względu na ich strukturę, specyfikę leksykalną i frazeologiczną oraz tematykę – m.in. Turystyka jako czynnik ekonomiczny, Ochrona środowiska a turystyka masowa, Regiony administracyjne i turystyczne Polski Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO – walory występujące w Polsce Atrakcje turystyczne Pomorza i Słupska, Kuchnie regionalne Polski, wybrane wytyczne unijnych dyrektyw, niezbędne w zawodzie w sektorze turystycznym (pracownik biura podróży, pilot wycieczek zagranicznych, przewodnik), jak również w sektorze usługowo-handlowym i w sferze biznesu. Należy podkreślić trafność doboru treści i możliwość osiągnięcia przez to zakładanych efektów kształcenia zarówno na studiach I jak i II stopnia. Znajduje to także odzwierciedlenie w problematyce prac dyplomowych, których tematyka koncentruje się na tematach związanych z fenomenami językoznawczymi i literaturoznawczymi, praktyką tłumaczeniową (przykłady prac dyplomowych poświęconych konkretnym tłumaczeniom części dzieł literackich). Aktualny stan wiedzy jest przekazywany przez taką formę zajęć jak wykład specjalizacyjny (np. w module lingwistycznym), który bezpośrednio uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku, wynikający często z własnych badań naukowych wykładowców.

Kluczowe treści kształcenia na kierunku Filologia na specjalnościach anglo-, niemiecko- i rosyjskojęzycznej stanowią zagadnienia programowe, zorientowane na wypracowanie kompetencji komunikacyjnej, w tym umiejętności językowych, dyskursywnych (m.in. profesjonalnego formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji) i kompetencji kulturowych, niezbędnych dla absolwenta w późniejszej działalności zawodowej oraz w sytuacjach kontaktów profesjonalnych, realizując efekt np. W-05 Student tłumaczy nieskomplikowane w treści i stylu specjalistyczne pisma urzędowe, handlowo-księgowe, oferty turystyczne itp. Opis kierunkowych efektów kształcenia wskazuje zasadniczy cel kształcenia, a więc dążenie do uzyskania przez studenta umiejętności językowych i właściwych postaw społecznych z jednoczesnym efektywnym połączeniem przekazywania treści poznawczych – wiedzy, ukierunkowanych m.in. na wdrożenie do prowadzenia badań naukowych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, a więc analiza przykładowych artykułów naukowych, gromadzenie i opracowywanie materiału badawczego, samodzielnej analizy tekstów korpusu językowego oraz wyciągania i precyzowania wniosków badawczych.

Treści programowe w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela są spójne z treściami uwzględnionymi w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 17.01.2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz w przepisach ustawy *Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Zgodnie z informacjami przekazanymi podczas spotkania ZO PKA z autorami Raportu samooceny adekwatnością treści programowych w stosunku do aktualnego stanu wiedzy w zakresie nauk filologicznych zajmują się koordynatorzy przedmiotów (według ich specjalizacji naukowej, wiedzy i doświadczenia zawodowego/dydaktycznego), którzy dokonują weryfikacji/modyfikacji sylabusów, w kontekście zalecanej literatury, metod kształcenia lub sposobu weryfikacji

efektów kształcenia. Sformułowane treści programowe, obejmujące przedmioty kierunkowe, ogólnohumanistyczne i specjalnościowe, pozwalają studentom uzyskać założone efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przygotowując do aktualnych potrzeb rynku pracy.

1.5.3

Proces dydaktyczny wizytowanego kierunku pozwala na systematyczne poszerzanie wiedzy studentów, w różnych zakresach tematycznych, realizowanych w dyscyplinach tworzących kierunek oraz doskonalenie kompetencji językowych jak i kompetencji społecznych, niezbędnych do komunikowania się w życiu społecznym i zawodowym, zapisanych w treściach programowych i założonych efektach kształcenia. Realizację efektów kształcenia umożliwiają zastosowane metody zajęć, takie jak: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria oraz zajęcia o charakterze szkolno-pragmatycznym, pozostające w powiązaniu z realizacją standardów kształcenia nauczycielskiego, uwzględniające samodzielne uczenie się studentów. Stałe miejsce własnej pracy studenta w programach kształcenia w poszukiwaniu i studiowaniu literatury przedmiotu, w przetwarzaniu informacji do dyskusji, w komentowaniu przypadków itp. zachęca studenta do systematyczności, szczególnie w poszerzaniu kompetencji językowych na neofilologii. Przyczynia się również do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, m.in. przez aktywną pracę na zajęciach, projekty grupowe i indywidualne, prezentacje, wystąpienia na forum grupy czy prowadzenia dyskusji. Dobór odpowiednich metod kształcenia jest uzależniony również od poziomu studiów. Na studiach I stopnia wdrożone metody służą przygotowaniu do prowadzenia badań, co obejmuje m.in. przygotowanie literatury przedmiotu, pozyskania materiałów, dokonania selekcji i gradacji treści, doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań. Studenci II stopnia studiów mogą wziąć udział w prowadzonych na kierunku badaniach naukowych, realizacji zadania naukowego w postaci pracy magisterskiej. Potwierdzili to studenci podczas spotkania z ZO PKA, że mają nieskrępowaną możliwość brania udziału w projektach badawczych realizowanych przez wykładowców, a także w projektach kół naukowych, które bardzo aktywnie działają w Instytucie. Inną możliwością może być również uczestnictwo w organizowanych konferencjach naukowych. Na wizytowanym kierunku studenci mają stały dostęp do indywidualnych spotkań z nauczycielami dydaktycznymi w ramach ustalonych konsultacji. Szczególne znaczenie ma to w kontekście studiujących na kierunku Filologia studentów z Ukrainy. Podczas spotkania z ZO PKA studenci podkreślali przyjazne nastawienie większości wykładowców i przychylną studentom atmosferę w Instytucie. W ich ocenie zastosowane metody kształcenia, zamieszczone w sylabusach, aktywizują ich, a także pozwalają im na zdobywanie wiedzy, umiejętności oraz podnoszenie kompetencji społecznych. Jednostka jest przygotowana do adaptacji metod kształcenia do różnych niepełnosprawności, przy czym skala i metody adaptacji uzależnione są od konkretnych przypadków niepełnosprawności studentów. W tym względzie godna uwagi jest współpraca z Akademicką Biblioteką Cyfrową UW oraz możliwość konsultacji u wykładowców poza wyznaczonymi terminami.

1.5.4.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i jest dostosowany do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Czas trwania kształcenia na studiach I stopnia wynosi sześć semestrów, a na studiach II stopnia wynosi cztery semestry i umożliwia realizację treści programowych; jest dostosowany do efektów kształcenia w zakresie zdobycia adekwatnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Minimalna liczba punktów ECTS, którą studenci muszą zdobyć celem uzyskania dyplomu licencjata na studiach I stopnia wynosi 180 ECTS i na studiach II stopnia magistra – 120 ECTS. Przypisane wartości punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów z reguły prawidłowo szacują czas przeznaczony na realizację treści kształcenia i osiągnięcie przypisanych do przedmiotu efektów kształcenia - zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów i uwzględnieniem nakładu pracy własnej studenta. Jednostka przeprowadza stały monitoring prawidłowości przyporządkowania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów i wprowadza korekty związane ze zmianami treści kształcenia lub przyporządkowaniem efektów kształcenia. Przy oszacowaniu liczby ECTS na studiach pierwszego i drugiego stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych uwzględniono tzw. godziny kontaktowe, potrzebne na wykonanie ujętych w sylabusie przedmiotu treści programowych przez wykłady, ćwiczenia, konsultacje, prace kontrolne, zaliczeniowe, egzamin itp. oraz niekontaktowe (samodzielna praca studenta: przygotowanie do zajęć, do egzaminu, pracy zaliczeniowej), zapewniające osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Oszacowania nakładów pracy dokonują osoby odpowiedzialne za wykonanie zajęć, przy założeniu, że realizacja 1 punktu ECTS wymaga 30 godzin nakładu pracy studenta, w zależności od specyfiki przedmiotu. Nakład pracy studenta wyrażony jest w godzinach i punktach ECTS. Poza tym studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych spotkań z wykładowcami poszczególnych przedmiotów w formie konsultacji, mogąc liczyć na wsparcie w podnoszeniu kompetencji językowych.

1.5.5.

System punktacji ECTS na kierunku Filologia o profilu ogólnoakademickim w Akademii Pomorskiej w Słupsku zarówno dla studiów I jak i II stopnia odpowiada wymaganiam § 4, ust. 1 pkt. 2, 6-10, 12 oraz ust. 2 i ust. 5 *Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów*.

Wymagane wartości punktowe rozłożone zostały proporcjonalnie do liczby semestrów na poszczególnych etapach kształcenia z zachowaniem 30 punktów ECTS dla semestru. Czas trwania kształcenia na studiach I stopnia wynosi sześć semestrów, a na studiach II stopnia wynosi cztery semestry i umożliwia realizację treści programowych; jest dostosowany do efektów kształcenia w zakresie zdobycia adekwatnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Minimalna liczba punktów ECTS, którą studenci muszą zdobyć celem uzyskania dyplomu licencjata na studiach I stopnia wynosi 180 ECTS i na studiach II stopnia magistra – 120 ECTS. Przypisane wartości punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów

w modułach z reguły prawidłowo szacują czas przeznaczony na realizację treści kształcenia i pozwalają na osiągnięcie przypisanych do przedmiotu efektów kształcenia uwzględnieniem nakładu pracy własnej studenta na studiach I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Program studiów określa: liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach w ramach zajęć ogólnouczelnianych oraz niezwiązanych z kierunkiem studiów – 8 punktów ECTS; liczbę punktów ECTS za zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, wynoszącą łącznie 6 punktów ECTS; liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego – 12 punktów ECTS; liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego – 1 punkt ECTS; liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych – 3 punktów ECTS oraz pedagogicznych – 4 punkty ECTS i z przygotowania psychologiczno-pedagogicznego – 1 punkt ECTS.

Wyszczególnionym modułom w programie kształcenia zostały przypisane zajęcia, które są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby, warunkującej uzyskanie kwalifikacji odpowiadającej danemu poziomowi kształcenia (studia I stopnia): *Moduł lingwistyczny 1, Moduł lingwistyczny 2, Moduł wiedzy o literaturze krajów niemieckiego obszaru językowego, Moduł wiedzy o historii i kulturze niemieckiego obszaru językowego, Moduł seminarium dyplomowego, Wykład ogólnouczelniany, Moduł – język niemiecki w biznesie i turystyce – łącznie liczba ECTS 92 – 51%, Moduł przygotowania dydaktycznego – łącznie liczba ECTS 94 – 52%, Moduł języka angielskiego – łącznie liczba ECTS 94 – 52%*; studia II stopnia: *Moduł lingwistyczny, Moduł wiedzy o literaturze krajów niemieckiego obszaru językowego; Moduł wiedzy o historii i kulturze niemieckiego obszaru językowego, Moduł seminarium magisterskiego, Wykład ogólnouczelniany; Moduł – język niemiecki w biznesie i turystyce – łącznie liczba ECTS 60 – 50%, Moduł przygotowania dydaktycznego – łącznie liczba ECTS 92 – 51%*. (Przykładowo do *Modułu wiedzy o historii i kulturze krajów niemieckiego obszaru językowego* można odnieść wszystkie prace naukowe pracowników odnoszące się do historii powszechnej Niemiec z różnych etapów jej rozwoju, do faktów historycznych, mających znaczący wpływ na kształtowanie się postaw politycznych, czy do wpływu europejskich procesów historycznych na rozwój Niemiec. Reprezentowane są też prace, dające się zaimplementować w dydaktyce historii Niemiec.) Wskazany obszar edukacji służy zdobywaniu przez studenta studiów pierwszego stopnia wiedzy, a także przygotowaniu i wypracowaniu umiejętności prowadzenia badań naukowych, natomiast w zakresie studiów drugiego stopnia poprzez przekazywanie pogłębionej wiedzy służy przygotowaniu studenta do prowadzenia badań naukowych. Dane ilościowe i procentowe udziału punktów ECTS w modułach kształcenia zawiera tabela nr 4 Raportu samooceny. Liczba punktów ECTS przyporządkowana poszczególnym modułom specjalności nauczycielskiej jest zgodna z wymaganiami opisanymi w *Rozporządzeniu MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 roku*.

1.5.6.

Zgodnie z koncepcją studiów Jednostka umożliwia studentom kierunku Filologia elastyczność

w doborze modułów kształcenia.

Programy studiów w zakresie Filologii angielskiej, germańskiej i rosyjskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia spełniają wymóg możliwości wyboru modułów kształcenia, m.in. poprzez wybór określonych specjalności/specjalizacji. Poza tym wyborowi podlegają również moduły: wykład z oferty ogólnouczelnianej oraz zajęcia wychowania fizycznego, nauki drugiego języka obcego i seminarium dyplomowego. Dla programu studiów drugiego stopnia przewidziane są moduły odpowiadające zestawom przedmiotów wyboru alternatywnego w ramach odpowiednich bloków modułowych. Fakultatywnie wyborowi podlegają również moduły: wykład z oferty ogólnouczelnianej, zajęcia wychowania fizycznego, moduł drugiego języka obcego, seminarium dyplomowego. W rezultacie w ramach kształcenia na omawianych specjalnościach wyborowi podlegają moduły w wymiarze co najmniej 30% punktów ECTS w stosunku do ogólnej liczby 180 lub 120. Relacje te zachowane są zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Zaproponowane wybory są przejrzyste. Studenci podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, że są one w niewielkim stopniu realizowane poprzez przedmioty bezpośrednio związane z wizytowanym kierunkiem (np. przedmioty specjalistyczne związane z wybieraną przez studentów specjalizacją) a w większości przez przedmioty niezwiązane z kierunkiem kształcenia. Studenci są usatysfakcjonowani procedurą wyboru przedmiotów dodatkowych, jednak zwrócili uwagę, że chcieliby mieć szerszą ofertę przedmiotów dodatkowych związanych z kierunkiem kształcenia. Nie wyrażali swojej opinii, czy zgłaszali to do władz Instytutu względnie Wydziału. Wskaźniki ilościowe i procentowe do wyboru specjalnościowego przedstawione zostały w Tabeli nr 3 Raportu samooceny.

1.5.7.

Dobór form zajęć dydaktycznych w programie studiów I i II stopnia umożliwia w pełni osiągnięcie efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych modułów. Przewidziane w programie studiów formy dydaktyczne (wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria i praktyki) uwzględniają specyfikę poszczególnych przedmiotów i zapewniają studentom osiągnięcie założonych efektów kształcenia, także w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych, niezbędnych w działalności badawczej i działalności zawodowej. Interesujące było również, co można było stwierdzić na hospitacjach podczas wizyty ZO PKA, umiejętność łączenia wykładu z konwersatorium, aby dynamizować przebieg zajęć i jednocześnie wchodzić w chwilową interakcję z studentami. Rodzaje zajęć i liczebność grup studenckich są regulowane Zarządzeniem Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku nr R/021/10/16 z dnia 22 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich. Studenci pozytywnie oceniają organizację procesu kształcenia. Liczebność grup w ich opinii pozwala na zdobywanie wiedzy w odpowiednich warunkach. Stwierdzają, że mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez indywidualny plan i program studiów oraz indywidualną organizację studiów, których szczegółowe zasady określa *Regulamin Studiów* Akademii Pomorskiej w Słupsku wprowadzony Uchwałą Senatu. Zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe są organizowane w grupach maks. 10-15 osobowych, wykłady natomiast w większych liczebnie grupach. Możliwość pracy w takich grupach sprzyja aktywizacji wszystkich studentów, co ważne jest zarówno w przypadku zajęć z

praktycznej znajomości języka obcego jak i na seminariów dyplomowym w fazie prezentacji części zadania badawczego, przedstawienia wyników analizy czy zreferowania lektury tekstów naukowych na seminarium specjalizacyjnym. Kolejność modułów w planie studiów wraz z sekwencją przedmiotów, także w wypadku specjalności nauczycielskiej, jest przemyślana, dzienny rozkład godzinowy zajęć charakteryzuje się równomiernym obciążeniem studentów, z poszanowaniem zasad higieny nauczania zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Ponadto realizacja programów i procesu kształcenia jest wspierana metodami, wykorzystującymi techniki komputerowe, głównie w zakresie specjalistycznych zajęć ze słownictwa profesjonalnego na filologii angielskiej. Studenci mają możliwość korzystania z pracowni komputerowych zlokalizowanych w siedzibie Instytutu.

Program kształcenia nie przewiduje przedmiotów prowadzonych metodami i technikami kształcenia na odległość.

1.5.8.

Organizację praktyk zawodowych określają: *Uchwała nr R.0004.13.14 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 26 marca 2014 roku w sprawie wprowadzenia regulacji dotyczących organizacji praktyk na studiach licencjackich, magisterskich i podyplomowych; Regulamin Komisji ds. Praktyk i Staży oraz § 28 (Praktyki zawodowe) Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku – Uchwała nr R.000.08.16 z dnia 24 lutego 2016 – z roku akademickiego 2015/2016. Regulamin praktyk zawodowych i pedagogicznych zawarty jest w punkcie 3.7. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk / staży zawodowych Programów kształcenia dla określonego poziomu i trybu studiów. Praktyki zawodowe i nauczycielskie stanowią integralną część studiów, ich efekty kształcenia są określone w sylabusach modułowych, są one właściwie sformułowane, osiągalne i spójne z efektami kierunkowymi. Za praktykę przypisuje się studentowi wartości punktowe ECTS. Celem praktyk jest zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego, zasadami funkcjonowania firmy, efektywnego zarządzania czasem oraz doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym w sytuacjach zawodowych. Praktyka zawodowa stwarza warunki do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy, ucząc ich kreatywności i przedsiębiorczości oraz podejmowania samodzielnych decyzji. W ramach kierunku Filologia praktyki zawodowe odbywają się w wymiarze 90 godzin (3 punkty ECTS) na I i II stopniu kształcenia. Student ma możliwość skorzystania z miejsca praktyki, wskazanego przez Uczelnię względnie samodzielnego wyboru miejsca praktyk. W ostatnim przypadku opiekun praktyk z ramienia kierunku weryfikuje przydatność wskazanego miejsca do odbycia praktyk. Istnieje również możliwość odbycia praktyki za granicą. Miejscami odbywania praktyk są placówki sektora publicznego, np. centrum turystyczne miasta, urzędy miasta i jednostki kultury, sfera usług, np. translatorskich oraz sektor prywatny, np. firmy zajmujące się obsługą turystyczną (biura podróży, hotele itp.). Szczegółowy sposób i tryb odbywania oraz zaliczania studenckich praktyk zawodowych określają regulaminy praktyk zawodowych zgodnie z kierunkiem studiów i wybraną specjalnością/specjalizacją, zatwierdzone przez Radę Instytutu. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane między Akademią Pomorską a daną firmą / instytucją / szkołą itp. Student otrzymuje od opiekuna praktyki porozumienie podpisane przez Prorektora ds. kształcenia i studentów oraz skierowanie na odbycie praktyk, które przekazuje do jednostki, w której będzie odbywał praktykę. Nadzór nad organizacją i koordynacją*

praktyk w Akademii Pomorskiej sprawuje uczelniany koordynator praktyk studenckich, zaś bezpośredni nadzór nad praktykami zawodowymi studentów kierunku Filologia sprawuje wyznaczony kierunkowy opiekun praktyk. Kierunkowy opiekun praktyk kontroluje przeznaczone do odbycia miejsca praktyk bezpośrednio lub telefonicznie. Poza tym student otrzymuje *Regulamin praktyki*, *Program praktyki* oraz formularz *Ocena przydatności do zawodu*. Regulamin praktyk precyzuje obowiązki opiekuna praktyk z miejsca praktyk, prawa i obowiązki studenta podczas odbywania praktyk jak i warunki zaliczenia. Studenci mają obowiązek dostarczyć kierunkowemu opiekunowi praktyk zawodowych pełną dokumentację odbytej praktyki, tj. „dziennik praktyk z opisem wykonywanych każdego dnia czynności i liczby godzin (dziennik praktyk powinien być poświadczony podpisem opiekuna z ramienia zakładu pracy; opinią opiekuna z ramienia zakładu pracy na formularzu *Ocena przydatności do zawodu*”. Kierunkowy opiekun praktyk przeprowadza rozmowę ze studentami o przebiegu praktyk, zapoznaje się z dokumentami i zalicza praktykę. Wymienione dokumenty są częściami składowymi sporządzanego przez studenta w formacie A4, zbindowanego Dziennika praktyki. Uczelnia przedstawiła do wglądu odnośne dokumenty ZO PKA. Z analizy dokumentacji wynika, że choć w większości wpisów wykonywanych przez studenta na praktyce każdego dnia czynności są wpisy o autentycznym związku jego studiów i umiejętności językowych z wykonywaną czynnością, to przykładowe wpisy „Pieczętowanie druków i przygotowanie materiałów do archiwum”, „Zaopatrywanie biura w materiały biurowe”, „Przygotowywanie materiałów do wysyłki”, „Przybijanie pieczętek. Rejestrowanie poczty przychodzącej” itp. nie znajdują swojego odzwierciedlenia w efektach kształcenia. Poza tym samodzielnie sporządzane przez studentów Dzienniki praktyk w postaci zbindowanych kart nie jest właściwym dokumentem praktyk. ZO PKA zaleca przygotowanie przez Uczelnię Dzienników praktyk w formie drukowanych i jednolitych zeszytów, w których dokonywane by były stosowne wpisy. Tak przygotowany dokument staje się również wizytówką Uczelni i pośrednio podnosi rangę praktyk. Kwestia zlecenia odpowiednich zadań studentowi podczas praktyk winna zostać skontrolowana przez kierunkowego opiekuna praktyk. Poza tym w żadnym z wyżej wymienionych dokumentów, wchodzących w skład Dziennika praktyk, nie ma informacji o efektach kształcenia, jakie powinien osiągnąć student po odbyciu praktyk (są one sformułowane w sylabusie modułowym). Zamieszczone w opisywanym Dzienniku praktyk byłyby istotną informacją dla opiekunów praktyk z ramienia placówki przyjmującej studenta, wskazującą efekty jakie student ma osiągnąć, a następnie w jakim stopniu założone efekty zostały osiągnięte. Zapisy w Dzienniku praktyk, dokumentujące tłumaczenie tekstów, winny być weryfikowane wyrywkowo przez kierunkowego opiekuna praktyk. Pozwoliłoby to na kontrolowanie jakości wykonywanych tłumaczeń, również w kontekście wydawanych przez opiekuna zakładu pracy opinii o umiejętnościach językowych studenta.

Praktyki pedagogiczne są prowadzone w wymiarze pozwalającym na zrealizowanie zakładanych w ich opisie efektów kształcenia i, jak wyżej opisano, dokumentowane. Na kierunku Filologia studenci realizują praktyki pedagogiczne w wymiarze 120 godzin (4 punkty ECTS) na obu stopniach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Poza tym studenci odbywają praktyki w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego na I i II stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w wymiarze 30 godzin (1 punkt ECTS) (w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012

r.), dla których sformułowane zostały odpowiednie sylabusy. Praktyki pedagogiczne są organizowane przez cały rok, co pozwala studentom na ich korzystne rozłożenie i zapobieżenie uczestnictwa w praktykach w pierwszych tygodniach września, a więc w okresie organizowania jeszcze życia szkoły. Kierunkowy opiekun praktyk pedagogicznych hospituje zajęcia studentów odbywające się w pobliżu Uczelni, praktyki zamiejscowe kontroluje telefonicznie. Programy praktyk i zasady ich odbywania umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów, należy jednak zaznaczyć, że brak w nich sposobu weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk zawodowych. Studenci chwalą sobie, że w każdym przypadku, gdy jest potrzebna pomoc w kwestiach formalnych mogą oni liczyć na pomoc pracowników Instytutu. Jednostka prowadzi bazę instytucji polecanych do odbywania praktyk. Uczelnia przedstawiła dokument w postaci listy instytucji, z którymi współpracuje w organizowaniu praktyk zawodowych i pedagogicznych.

Uczelnia posiada również formularz *Ocena praktyki przez studenta* (załącznik nr 2 do Uchwały Senatu nr R.0004.08.14), badający satysfakcję studentów z odbycia praktyk. Kierowane w niej pytania do studentów odnoszą się m.in. do takich kwestii jak: czy były trudności z znalezieniem miejsca do odbycia praktyki zgodnie z kierunkiem studiów, zgodności praktyki z zadaniami wynikającymi z programu/regulaminu praktyki, stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w programie kształcenia, oceny współpracy z opiekunem praktyki z ramienia wybranej instytucji, innych uwag. Podczas spotkania opiekunów praktyk z ramienia Uczelni z ZO PKA opiekunowie informowali o tym, że studenci nie zgłaszali dotychczas uchybień ze strony instytucji w zorganizowaniu praktyk.

1.5.9.

Specyfika kierunku Filologia w sposób naturalny sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Wszystkie zajęcia, poza ogólnouczelnianymi, są prowadzone w językach obcych danej specjalności, studenci wszystkich specjalności językowych mają też możliwość rozwijania znajomości drugiego języka obcego w wymiarze przekraczającym poziom B2. Studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z zagranicy w ramach programów Visiting Professor i ERASMUS. Mają również możliwość studiowania na uczelniach zagranicznych w ramach programu ERASMUS+: 37 umów zawartych z partnerami zagranicznymi w zakresie filologii obcych Ponadto studenci kierunku uczestniczą w długo- i krótkoterminowych formach wymiany międzynarodowej, opartej na umowach bilateralnych, zaplanowanej na lata 2013-2021 – 41 ośrodków akademickich, do chwili obecnej 82 osoby realizujące tę wymianę. Dzięki współpracy studenci mają szansę na rozwój interjęzykowy i interkulturowy. Na specjalności Filologia rosyjska część zajęć przedmiotowych jest realizowana przy współdziałaniu Centrum Kultury i Języka Rosyjskiego Fundacji „Russkij Mir” w Słupsku. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA bardzo pozytywnie ocenili możliwości współpracy międzynarodowej Instytutu.

1.6.1.

Szczegółowe zasady rekrutacji na rok akademicki 2016/2017 określa Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu Akademii Pomorskiej nr R.000.31.15 z dnia 27 maja 2015 w sprawie zasad i

trybu przyjęć oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego, drugiego oraz trzeciego stopnia w roku akademickim 2016/2017. Ogólna zasada rekrutacji opiera się na wynikach egzaminacyjnych języka danej filologii nowej matury. Przyjęcie kandydatów na studia z „nową maturą” następuje na podstawie przeliczenia ocen z egzaminu pisemnego (lub ustnego) z języka angielskiego na punkty procentowe wg zasad określonych w § 6 ust. 11 uchwały. Natomiast przyjęcie kandydatów ze „starą maturą”, którzy nie posiadają oceny np. z języka niemieckiego (w przypadku Filologii niemieckiej) na świadectwie dojrzałości lub na świadectwie ukończenia szkoły średniej - obowiązuje egzamin pisemny. Na studia II stopnia są przyjmowani absolwenci studiów pierwszego stopnia w zakresie danej filologii. W zakresie studiów I stopnia dla Filologii rosyjskiej, ze względu na realizację kształcenia od podstaw, warunkiem kwalifikacji są wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego. W opinii studentów procedury rekrutacji są przejrzyste i zrozumiałe.

Ponieważ dużą część studentów Akademii Pomorskiej, w tym na kierunku Filologia, stanowią obywatele Białorusi i Ukrainy, w paragrafie 6. powołanej Uchwały nr R.000.30.15 z dnia 27 maja 2015, uszczegółowiono zasady i tryb postępowania rekrutacyjnego w wypadku kandydatów niebędących obywatelami polskimi oraz posiadaczy Karty Polaka.

Zasady postępowania kwalifikacyjnego zostały opublikowane na stronie internetowej Akademii Pomorskiej w Słupsku, są przejrzyste co do wymagań i kryteriów uwzględnianych w procesie kwalifikacyjnym. Warunki rekrutacji uwzględniają zasadę równych szans.

1.6.2.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów na podstawie zapisów szczegółowych art. 170e, 170f i 170g ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* (tekst jednolity Dz. U. 2005 Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.) oraz na mocy Uchwały Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 27 maja 2015 roku (nr R.000.31.15 wraz z załącznikiem nr 1) w sprawie wprowadzenia procedury potwierdzania efektów uczenia się. Wdrożono *Procedurę potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną*, uprawniającą Wydział Filologiczno-Historyczny do potwierdzania efektów uczenia się na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia. Zgodnie z zapisem procedury efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone w ściśle określonych przypadkach w zależności od posiadanego wykształcenia i doświadczenia zawodowego. W trakcie przeprowadzania procedury potwierdzania efektów uczenia się, opiekę nad osobą występującą o weryfikację efektów sprawuje Pełnomocnik dziekana. W strukturze Instytutu Neofilologii dla poprawnego przebiegu procedury powołuje się adekwatnie do kierunku studiów i realizowanych specjalności – koordynatorów, znających program kształcenia, wymogi w odniesieniu do poszczególnych modułów i przedmiotów oraz specyfikę kompetencji zawodowych. Posiada on orientację stosownie do poziomu wiedzy i rodzaju umiejętności wymaganych w ramach danych modułów programowych, egzekwowanych od studentów ocenianych w sposób konwencjonalny. Dziekan Wydziału powołuje każdorazowo Komisję ds. potwierdzania efektów uczenia się, w skład której oprócz koordynatorów językowych wchodzi: dyrektor

Instytutu, inny nauczyciel akademicki oraz pełnomocnik dziekana, który pełni funkcję przewodniczącego. O przyjęciu na studia osoby, której uznane zostały efekty uczenia się, decyduje Dziekan, przy zachowaniu zasady, iż liczba takich osób nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu. Progiem punktowym jest 30 ECTS zaliczonych kandydatowi do danego programu kształcenia. Zgodnie z Regulaminem Studiów w AP §65 ust. 2 student przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się realizuje program studiów według indywidualnego programu, pod kierunkiem opiekuna naukowego.

1.7.1.

Metody weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia zostały sformułowane w sylabusach modułowych (Filologia germańska) i odnoszą się do każdego z przedmiotów, wchodzącego w skład modułu (Filologia angielska, Filologia rosyjska). Opisane w sylabusach metody sprawdzania i oceniania uznać należy za różnorodne i adekwatnie dostosowane do zakładanych efektów, umożliwiające skuteczne sprawdzenia i ocenianie efektów kształcenia osiągniętych przez studentów. Zastosowane w sylabusach metody weryfikacji efektów kształcenia dostosowane są do tematyki przedmiotu i do prowadzonych form dydaktycznych. Zgodnie z wypowiedziami kadry na spotkaniu z ZO PKA treści programowe, warunki zaliczeń, uwzględniające formę i kryteria przeprowadzanych zaliczeń oraz egzaminów są podawane studentom w ramach pierwszych zajęć w semestrze i odpowiadają treściom przekazywanym podczas zajęć. Decyzję o wyborze metod podejmuje koordynator przedmiotu, a nadzór nad właściwym ich dostosowaniem do określonych efektów kształcenia sprawuje Komisja ds. Jakości Kształcenia. Przyjęte metody weryfikacji takie jak zaliczenia, egzaminy (pisemne i ustne), prezentacje, projekty oraz prace kontrolne w czasie trwania semestru i semestralne, które sprawdzają zarówno zdobytą wiedzę, jak i samodzielność w jej nabywaniu, mobilizują studentów do systematycznej pracy i odnoszą się do wszystkich założonych efektów kształcenia. Umiejętności prowadzenia badań naukowych, w tym m.in. stawiania tez, doboru metod badawczych oraz analizy danych i argumentowania, weryfikowane są poprzez przygotowaną pracę dyplomową, zaś zadaniem egzaminu dyplomowego jest weryfikacja poziomu przyswojenia pogłębionej wiedzy. Kompetencje społeczne oceniane są przez m.in. sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej (np. w ramach przygotowywanych rozwiązań problemowych podczas zajęć lub wspólnych projektów). Należy zatem stwierdzić, że przyjęte metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia są spójne z zdefiniowanymi efektami kształcenia.

Podczas hospitowanych przez ZO PKA zajęć sprawdzanie osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy realizowane było na bieżąco poprzez ocenę przygotowania do zajęć jak i aktywność studentów na zajęciach. Wyniki systematycznie przeprowadzanych prac kontrolnych pozwalają diagnozować stopień opanowania efektów kształcenia i są jednocześnie dla studentów wskaźnikiem deficytów, które wymagają uzupełnienia. Przyjazna atmosfera na zajęciach dydaktycznych motywuje studentów do udziału w dyskusji i wyrażania własnych poglądów. Weryfikacja semestralna lub roczna osiągnięcia założonych efektów kształcenia odbywa się poprzez sprawdziany, zaliczenia i egzaminy w formie testów (zamkniętych i otwartych), przygotowanie projektu lub referatu w kilkusobowym zespole, przeprowadzenie badań, weryfikację i prezentację ich wyników, egzamin pisemny i ustny

(głównie efekty kształcenia osiągnięte na wykładach), indywidualną prezentację (np. na seminariach dyplomowych) z wykazaniem wykorzystanych źródeł. Seminaria dyplomowe dają poza tym możliwość dogłębszego śledzenia literatury przedmiotu. Weryfikacja efektów kształcenia następuje również poprzez realizację praktyk zawodowych oraz egzamin dyplomowy obejmujący problematykę pracy dyplomowej i problematykę treści w ramach wybranej dyscypliny. Z przedstawionych dokumentów wynika, że w przypadku praktyki zawodowej osiągnięcie określonych efektów weryfikuje się poprzez wpisy w dzienniczku praktyk, na podstawie wystawionej oceny opiekuna praktyk z zakładu pracy, rozmowy z kierunkowym opiekunem praktyk, wykonanego zadania w formie tłumaczenia dokumentu, opracowania przewodnika. Metody weryfikacji kompetencji społecznych uwzględniają również obecność i aktywność studentów na zajęciach oraz prezentowane przez nich postawy poza Uczelnią, w czasie odbywanej praktyki zawodowej. Podobnie, w przypadku praktyki nauczycielskiej, osiągnięcie określonych efektów weryfikuje się poprzez wpisy w dzienniczku praktyk, na podstawie wystawionej oceny opiekuna praktyk z zakładu pracy oraz rozmowy z kierunkowym opiekunem praktyk. Oceny pracy dyplomowej dokonują opiekun i recenzent za pomocą jednolitych, czytelnych i przejrzystych formularzy. Dokumentacja dyplomowania oraz stosowne regulaminy również potwierdzają przejrzystość weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Egzaminy dyplomowe są udokumentowane w protokołach dołączonych do prac. Zadawane podczas egzaminu dyplomowego pytania odnoszą się do treści pracy jak i wiedzy specjalnościowej. Podczas wizytacji kierunku Filologia przedstawione zostały przepisy dotyczące sporządzania wersji elektronicznej pracy dyplomowej oraz stosowania procedury antyplagiatowej (Uchwała nr R/0004/10/12 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 29 lutego 2012 roku, wprowadzająca Aneks nr 1 do uchwały nr R/0004/40/11 z dnia 26 października 2011 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu określającego zasady funkcjonowania Systemu Plagiat.pl w Akademii Pomorskiej w Słupsku). Skuteczność systemu przedstawia przypadek jednej z prac dyplomowych, opisany w załączniku nr 3 Raportu. Dotyczy on pracy dyplomowej na studiach I stopnia. Praca w swojej pierwszej wersji, jak wykazują dokumenty (*Opinia promotora w sprawie dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony*), zawierała uwagę: Wykryte w pracy zapożyczenia nie noszą znamion plagiatu, ale ich nadmierna ilość budzi wątpliwości co do jej merytorycznej wartości w związku z brakiem samodzielności jej autora. W związku z powyższym praca powinna zostać ponownie zredagowana pod kątem ograniczenia zapożyczeń. Uwagi *Operatora Systemu* dotyczące nieuprawnionych zapożyczeń: Współczynnik podobieństwa 2 został przekroczony o 13,9%. Praca została uzupełniona. W *Protokole kontroli oryginalności pracy* zawarta jest uwaga, że „praca może zawierać nieuprawnione zapożyczenia” oraz „Współczynnik podobieństwa został przekroczony o 0,1 %”. W końcowym efekcie opiekun pracy przyjął pracę i ocenił w recenzji jako: dostateczną. Praca została dopuszczona do obrony. Analiza wybranych prac dyplomowych potwierdziła właściwy sposób weryfikacji efektów kształcenia, prace spełniały zdefiniowane przez Uczelnię wymogi pracy licencjackiej i magisterskiej. Prace dyplomowe są prowadzone w odpowiedni sposób, dobór obsady seminariów jest właściwy. Tematyka prac jest zgodna z programem kierunku i efektami kształcenia oraz profilem kierunku. Prace zawierają część teoretyczną oraz część praktyczną, zawierają zatem elementy badań empirycznych. Sposób ich oceniania jest odpowiedni. Oceny opiekuna i recenzenta są w większości przypadków

zbieżne lub bardzo podobne, adekwatne do treści i formy pracy. Recenzje rzeczowe, oparte na dobrze przygotowanych formularzach odnoszących się do pracy licencjackiej względnie magisterskiej. Przeglądane podczas wizytacji prace spełniają warunki stawiane pracom dyplomowym na studiach I i II stopnia.

Przedstawione do kontroli prace etapowe były w większości pracami właściwie skomponowanymi, opisanymi pod względem wystawionej oceny, zgodnie z osiągniętą ilością punktów, skorygowanymi przez wykładowcę, często z uwagami na marginesie i nadpisami poprawiającymi błęd. Należy uznać, że spełniły one swoją rolę w aspekcie weryfikacji efektów kształcenia. W opinii studentów wyrażonej podczas spotkania z ZO PKA metody sprawdzania oraz oceniania ich postępów w zdobywaniu wiedzy wspomagają ich w procesie uczenia się. Studenci jednogłośnie stwierdzili, że sposoby weryfikacji efektów kształcenia są adekwatne do poszczególnych przedmiotów.

1.7.2.

Przyjęty w wizytowanej Jednostce system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Zasady weryfikacji efektów kształcenia zawarte są w odpowiednich rozdziałach Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej. Właściwie sformułowane i niezbędne do weryfikacji efektów kształcenia informacje znajdują się wprawdzie w sylabusach modułowych, ale ich rozbudowana forma, na co zwracali uwagę nauczyciele akademicy podczas spotkania z ZO PKA, jest mało użyteczna w jej praktycznym zastosowaniu. Powoduje to konieczność sporządzania przez wykładowców prostszych sylabusów (do własnego zastosowania), które byłyby zrozumiałe dla studentów. Wszystkie przedmioty zaliczane są na ocenę zgodnie z przyjętą w Regulaminie studiów skalą. Przedmiotowe efekty kształcenia weryfikowane są w trakcie zajęć (np. przez sprawdziany, krótkie formy pisemne itp.) oraz po ukończeniu semestru względnie roku poprzez egzaminy, testy, prace pisemne, projekty, prezentacje itp. Przedłożona do oceny dokumentacja z procesu weryfikacji efektów kształcenia ma głównie formę pisemną. Na egzaminy ustne przygotowane były pytania/zestawy pytań, odpowiadające w treści programom kształcenia. Prace były w swojej większości właściwie opisane, skorygowane, oznaczone wartościami procentowymi/punktami i ocenione. Prace przechowywane są zgodnie z przepisami, co podnosi poczucie wiarygodności oraz zapewnia porównywalność wyników sprawdzania i oceniania. Studenci mają możliwość wglądu do prac. Dokumentowanie wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia odbywa się zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi dokumentacji przebiegu studiów.

W sylabusach sformułowane zostały również efekty kształcenia dla seminariów dyplomowych i prac dyplomowych, dla których Uczelnia posiada szczegółowe procedury dotyczące procesu dyplomowania, służące obiektywizacji wymagań i kryteriów oceny prac dyplomowych, ich oceniania i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. W Uczelni obowiązuje sprawdzenie prac dyplomowych systemem antyplagiatowym, do którego istnieją określone procedury. Efekty kształcenia dla praktyk są weryfikowalne, możliwe do

osiągnięcia. Ogólnie należy stwierdzić, że Uczelnia posiada udokumentowany system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, który można uznać za rzetelny i umożliwiający porównywalność wyników. Taki system oceny należy uznać za przejrzysty, umożliwiający właściwe sprawdzenie stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów, także w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w działalności badawczej. W opinii studentów wymagania jakie należy spełnić, aby otrzymać zaliczenie są dla nich zrozumiałe i nie budzą żadnych zastrzeżeń. Forma zaliczenia jak i kryteria jakie należy spełnić, zawsze przedstawiane są przez prowadzącego w czasie pierwszych zajęć. Studenci nie wskazywali na sytuacje, w których forma lub wymagania ulegałyby zmianie w czasie trwania semestru. Zdaniem uczestników spotkania z ZO PKA są oni oceniani sprawiedliwie, a wszelkie wątpliwości są wyjaśniane na bieżąco z nauczycielami akademickimi. Studenci mają możliwość wglądu do swoich prac i konsultacji wyniku z nauczycielem. Zasady organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia reguluje § 27 w rozdziale 4. Zaliczenie semestru i roku akademickiego *Regulaminu studiów* Uczelni.

Kierunek Filologia nie prowadzi kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku Filologia została sformułowana zgodnie z misją i strategią Akademii Pomorskiej w Słupsku, z uwzględnieniem wzorców krajowych i międzynarodowych. Plany rozwoju kierunku są ściśle powiązane z dostosowaniem oferty kształcenia do zmian zachodzących zarówno w naukach filologicznych jak i w środowisku społeczno-gospodarczym, umożliwiając tym samym studentom elastyczne i efektywne dostosowywanie się do warunków zmieniającego się rynku pracy. Uwzględniają one zarówno potrzeby pracodawców jak i postulaty studentów, a Uczelni daje możliwość jej dalszego rozwoju.

Jednostka określiła efekty kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim na kierunku Filologia, wskazując dziedzinę nauk humanistycznych przynależną do obszaru nauk humanistycznych i dyscypliny literaturoznawstwo i językoznawstwo. Zakładane dla kierunku efekty kształcenia są spójne z obszarowymi efektami z zakresu nauk humanistycznych dla profilu ogólnoakademickiego i zostały sformułowane zgodnie z regułami KRK w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji i uwzględniają uzyskanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej odpowiadającej dziedzinie i dyscyplinom studiów. Dobór treści programowych jest zgodny z kierunkowymi efektami kształcenia, uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, a dla specjalizacji nauczycielskiej jest spójny z ramowymi treściami kształcenia, opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia – co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, zaś studiów drugiego stopnia – udział studentów w prowadzeniu badań.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcia w pełni zamierzonych efektów kształcenia przy uwzględnieniu nakładu pracy własnej studenta. Uczelnia zapewnia elastyczność programu studiów i daje możliwość poznania metod badawczych, jednak studenci oczekiwaliby propozycji dodatkowych przedmiotów związanych z kierunkiem kształcenia.

Uczelnia zapewnia właściwe proporcje między zajęciami wykładowymi, a ćwiczeniami, laboratoriami i konwersatoriami w małych grupach pod względem liczebności studentów z poszanowaniem zasad higieny uczenia się.

Liczba punktów ECTS przyporządkowana poszczególnym modułom specjalnościowym, również dla specjalności nauczycielskiej jest zgodna z wymaganiami opisanymi w obowiązujących przepisach prawa. Program studiów dla ocenianego kierunku zapewnia studentom odbycie praktyk zawodowych i pedagogicznych, dla których określone zostały jasne i przejrzyste efekty kształcenia w sylabusach modułowych. Są one osiągalne i spójne z kierunkowymi efektami kształcenia. Uczelnia zapewnia umiędzynarodowienie studiów zarówno w ramach programu studiów, który w większości realizowany jest w językach obcych, jak i przez tworzenie możliwości wyjazdów w drodze wymiany międzynarodowej do licznych uczelni zagranicznych.

Rekrutacja jest dla studentów zrozumiała. Proces rekrutacji odbywa się na zasadach obejmujących wszystkie stopnie i specjalności językowe na kierunku Filologia. Są one czytelne, zrozumiałe i dostępne na stronie internetowej Uczelni. Cechuje je zasada równości szans.

Uczelnia wypracowała skuteczne metody umożliwiające skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej na każdym etapie procesu kształcenia. Stworzony został system oceniania zapewniający równe traktowanie wszystkich studentów, cechuje go bezstronność i obiektywizm. Kryteria oceniania są dla studentów przejrzyste, a samo ocenianie odbywa się w sposób sprawiedliwy. Obowiązujący system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia. Uczelnia przygotowała odpowiednie regulacje prawne i wprowadziła procedury w zakresie potwierdzania efektów uczenia się.

4. Zalecenia

1. Należy sporządzić jednolite, w postaci kompletnego druku, Dzienniki praktyk, dokonywać dokładniejszych kontroli czynności wykonywanych podczas praktyk przez studenta oraz zamieścić w Dzienniku praktyk i na dokumencie zaliczającym praktyki informację o efektach kształcenia, które powinien znać opiekun zakładu pracy jak i student i być z nich rozliczany. Należy również weryfikować tłumaczone przez studenta teksty podczas odbywania praktyk.
2. W przypadku Filologii germańskiej, choć na tej specjalności są sylabusy modułowe, ZO PKA sugeruje w celu uzupełnienia informacji dla studentów dotyczących

sposobów weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia, sporządzenie osobnych sylabusów dla przedmiotów. Stosowane sylabusy modułowe są zbyt ogólne, niepraktyczne w posługiwaniu się nimi przez pracowników naukowo-dydaktycznych w komunikacji z studentami, co prowadzi do niezrozumienia ich przez studentów i konieczności sporządzania prostszych, stosowanych przez kadrę tylko na własny użytek.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaram kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena

Dla studiów 1 stopnia: **W PEŁNI**

Dla studiów 2 stopnia: **ZNACZĄCO**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

2.1.

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego na kierunku Filologia na studiach pierwszego stopnia 12 nauczycieli akademickich, w tym 6 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego na kierunku Filologia na studiach drugiego stopnia 12 nauczycieli akademickich, w tym 6 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

ZO PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji oraz rozmów przeprowadzonych z Władzami Instytutu. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, że wszyscy nauczyciele z minimum kadrowego kierunku są zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy i Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy. Wszystkie z tych osób spełniają również warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), a ponadto żadna z nich nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku Filologia przedłożyło dla poziomu studiów: I i II stopnia – 9 osób, w tym 5 samodzielnych nauczycieli akademickich (2 profesorów i 3 doktorów habilitowanych) oraz 4 doktorów; I stopnia – 3 osoby ze stopniem naukowym doktora.

ZO PKA do minimum kadrowego na kierunku Filologia studia pierwszego stopnia zaliczył 11 nauczycieli akademickich: 5 samodzielnych nauczycieli akademickich i 6 doktorów. Dorobek nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia mieści się w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauki humanistyczne oraz dyscyplinach: literaturoznawstwo i językoznawstwo. Analiza dorobku naukowego nauczycieli wchodzących w skład minimum kadrowego wykazała, że wszyscy posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk humanistycznych, w co najmniej jednej dyscyplinie naukowej, do której odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia: literaturoznawstwo, językoznawstwo. Ponadto w skład minimum kadrowego wchodzi nauczyciele akademicy reprezentujący języki specjalności.

Jedna z osób zaliczona przez Jednostkę do grupy samodzielnych nauczycieli akademickich nie przedstawiła nostryfikacji dyplomu uzyskanego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zatem może być ona zaliczona do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów wyłącznie w grupie nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Jedna z osób zgłoszonych przez Jednostkę do minimum kadrowego posiadających stopień naukowy doktora nie może być zaliczona do minimum kadrowego, ponieważ nie rozpoczęła w bieżącym roku akademickim realizacji przewidzianych dla niej godzin zajęć dydaktycznych (w wymiarze 72 h), od dn. 1 października 2016 r. do 31 marca 2017 r. przebywa na urlopie dla poratowania zdrowia.

Każdy z nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego zaliczonych przez ZO PKA do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia prowadzi na ocenianym kierunku co najmniej 30 godzin zajęć. Nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora zaliczeni przez ZO PKA do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia prowadzą na ocenianym kierunku co najmniej 60 godzin zajęć. Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla pierwszego stopnia wykazała, iż wszyscy spełniają także wymóg określony w § 13 ust. 2 Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia ZO PKA stwierdza, że wymagania dotyczące minimum kadrowego dla kierunku Filologia na

pierwszym stopniu są spełnione.

ZO PKA do minimum kadrowego na kierunku Filologia studia drugiego stopnia zaliczył 11 nauczycieli akademickich: 5 samodzielnych nauczycieli akademickich i 6 doktorów. Dorobek nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia mieści się w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauki humanistyczne oraz dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. W skład minimum kadrowego wchodzi nauczyciele akademicy specjalizujący się we wszystkich językach poszczególnych specjalności. Jedna z osób zaliczona przez Jednostkę do grupy samodzielnych nauczycieli akademickich nie przedstawiła nostryfikacji dyplomu uzyskanego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zatem może być ona zaliczona do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów wyłącznie w grupie nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Jedna z osób zgłoszonych przez Jednostkę do minimum kadrowego posiadających stopień naukowy doktora nie może być zaliczona do minimum, ponieważ nie rozpoczęła w bieżącym roku akademickim realizacji przewidzianych dla niej godzin zajęć dydaktycznych (wymiarze 72 h), bowiem od dn. 1 października 2016 r. do 31 marca 2017 r. przebywa na urlopie dla poratowania zdrowia.

Każdy z nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego zaliczonych przez ZO PKA do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia prowadzi na ocenianym kierunku co najmniej 30 godzin zajęć. Każdy z nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora zaliczonych przez ZO PKA do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia prowadzi na ocenianym kierunku co najmniej 60 godzin zajęć. Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla drugiego stopnia wykazała, iż wszyscy spełniają także wymóg określony w § 13 ust. 2 rozporządzenia ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

ZO PKA stwierdza, że wymagania dotyczące minimum kadrowego dla kierunku Filologia na drugim stopniu nie są spełnione. Brakuje 1 samodzielnego nauczyciela akademickiego specjalizującego się w zakresie języka niemieckiego.

Na podstawie analizy aktów mianowania oraz umów o pracę, a także informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicy będący w minimum kadrowym wizytowanego kierunku studiów są zatrudnieni w Akademii Pomorskiej w Słupsku od co najmniej kilku lat (z wyjątkiem 1 osoby), a Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy, co dowodzi stabilności prowadzonej polityki kadrowej.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na studiach I stopnia do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Wynosi on 1: 37, przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1: 50.

2.2.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 8 samodzielnych nauczycieli akademickich , 18

doktorów i 11 magistrów, których doświadczenie i dorobek naukowy są spójne z treściami programowymi oraz zakładanymi efektami kształcenia. Są to osoby specjalizujące się w poszczególnych specjalnościach językowych. Badania naukowe są prowadzone w dyscyplinach naukowych literaturoznawstwa i językoznawstwa. Dotyczą następującej tematyki: badania konfrontatywne i komparatystyczne, powiązania kulturowo-literackie Wschodu i Zachodu, aspekty funkcjonalne i pragmatyczne języków obcych, dyskurs językowy, lingwistyczne aspekty przekładu (tłumaczenia specjalistyczne), literatura emigracyjna, literackie badania regionalistyczne, transfer kulturowy i literacki, kompetencja interkulturowa w procesie kształcenia, akwizycja języka. Tematyka badań i wykształcenie kadry są zgodne z zakresem dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których odnoszą się efekty kształcenia ocenianego kierunku i ściśle powiązane z treściami programowymi studiów. Obciążenia dydaktyczne wszystkich nauczycieli są poprawne merytorycznie, zgodne z ich wykształceniem i dorobkiem. Uczelnia nie prowadzi zajęć na odległość.

2.3.

W Instytucie jest prowadzona pro jakościowa polityka kadrowa promująca aktywność naukową nauczycieli i zawierająca mechanizmy motywujące do podnoszenia kwalifikacji, pomnażania dorobku naukowego i zwiększenia mobilności międzynarodowej. W latach 2013-2015 w Instytucie zakończono: 2 postępowania doktorskie, 1 habilitacyjne. Wewnętrzne konkursy na granty wydziałowe dla młodych naukowców są przykładem promocji i wsparcia rozwoju naukowego nauczycieli Jednostki. Dążenie do prowadzenia zajęć na kierunku przez specjalistów spoza Uczelni, w tym profesorskiej kadry zagranicznej, szczególnie dla specjalności jest ważnym aspektem podnoszenia jakości i internacjonalizacji kształcenia na kierunku. W ramach każdej specjalności językowej wśród kadry prowadzącej zajęcia są rodzimi użytkownicy danego języka (najwięcej w ramach języka rosyjskiego), bądź też osoby z długoletnim doświadczeniem zagranicznym (USA). Oprócz umiędzynarodowionej stałej kadry, jednostka prowadzi szeroko zakrojoną współpracę międzynarodową, szczególnie w ramach bilateralnych umów z uczelniami na Ukrainie, Białorusi i Słowacji, a także z innymi uczelniami w ramach programu Erasmus +. Brak współpracy z uczelniami z krajów anglojęzycznych, co zostało też podkreślone podczas spotkania ZO PKA ze studentami. Mobilność nauczycieli osiągnęła liczbę ponad 20 osób wizytujących kierunek w okresie ostatnich 3 lat, oraz ponad 30 nauczycieli, którzy wyjechali za granicę w ramach różnych programów. Zajęcia dydaktyczne prowadziło 16 osób z zagranicy, a 11 nauczycieli spośród kadry prowadziło zajęcia za granicą. Można uznać, że umiędzynarodowienie kierunku, a w szczególności kadry akademickiej, jest zadowalające (szczególnie w relacjach z uczelniami na Wschodzie). Realizacja polityki kadrowej uwzględnia także wewnętrzny system oceny pracowników (okresowej i na podstawie ankietyzacji studenckiej) oraz hospitacji zajęć. Projakościowy charakter doboru kadry polega również na zatrudnianiu nowych pracowników w trybie postępowania konkursowego, uwzględniającego kryteria adekwatne do wymagań stanowiskowych. Pracownicy osiągający sukcesy w działalności naukowej, dydaktycznej lub organizacyjnej przedstawiani są do wyróżnienia w ramach nagród rektorskich. Zostało to potwierdzone na zebraniu ZO PKA z pracownikami.

Kadra jest zadowolona z faktu pracy na kierunku, czuje się doceniana i wspierana w

kwestii dofinansowania badań naukowych, wyjazdów na konferencje, otrzymywania awansów i urlopów naukowych i usatysfakcjonowania z posiadania przez Wydział czasopisma naukowego „Polilog”.

2.4.

Działalność naukowa Jednostki wpisuje się w obszar wiedzy, do którego został przyporządkowany kierunek Filologia (nauki humanistyczne) oraz dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia (językoznawstwo, literaturoznawstwo, w tym także w zagadnienia glottodydaktyki i translatologii). Prace badawcze, które podejmują pracownicy Instytutu nawiązują do profilu studiów i treści programowych procesu dydaktycznego na poszczególnych specjalnościach językowych. W latach 2013-2015 pracownicy Jednostki opublikowali: 3 publikacje z „listy A” MNiSW, 28 z „listy B i C” MNiSW, 12 prac w zagranicznych czasopismach naukowych, 8 monografii autorskich, 54 rozdziały w pracach zbiorowych oraz 4 redakcje naukowe wieloautorskie. We wskazanym okresie Instytut zorganizował 2 międzynarodowe konferencje naukowe i 1 pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (wrzesień 2016). Rozpoczął realizację projektu własnego czasopisma naukowego „Polilog. Studia Neofilologiczne” (6 pkt, poz. 1195 w wykazie MNiSW). Dorobek i doświadczenie pracowników podlega corocznej ocenie w ramach działalności statutowej, a ich kompetencje dydaktyczne są potwierdzane stosownymi dyplomami oraz certyfikatami podnoszenia kwalifikacji.

2.5.

Wyniki prowadzonych w Jednostce badań są reprezentowane w treściach realizowanych przedmiotów kształcenia, m.in. z zakresu literatury, kultury i historii obszaru językowego, elementów komparatystryki literackiej, lingwistyki szczegółowej, terminologii, przekładoznawstwa. Znajduje to odzwierciedlenie w treściach szczegółowych poszczególnych przedmiotów i jest przekazywane studentom w formach wykładowych i zajęć praktycznych, co zostało też potwierdzone na podstawie analizy sylabusów modułowych oraz podczas hospitacji (np. zajęcia z tłumaczeń specjalistycznych wyraźnie nawiązywały do doświadczeń i dorobku wykładowcy). Zainteresowania naukowe stanowią również punkt wyjścia dla profilowania zajęć seminariów dyplomowych i określania tematyki dyplomowej (przeгляд prac dyplomowych to potwierdził). Prace dyplomowe są poprawne metodologicznie, zgodne z regułami działalności naukowo-badawczej, co pozwala stwierdzić, że doświadczenia naukowe kadry są skutecznie wykorzystywane w procesie dydaktycznym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zgodnie z profilem ogólnoakademickim.

3. Uzasadnienie

Minimum kadrowe dla kierunku Filologia o profilu ogólnoakademickim, prowadzonego na poziomie studiów pierwszego stopnia spełnia wymagania, natomiast dla studiów drugiego stopnia nie spełnia wszystkich wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy w

obszarze wiedzy odpowiadającej obszarowi kształcenia w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Liczba osób stanowiących minimum kadrowe na studiach I stopnia jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W Jednostce prowadzi się badania naukowe w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których odnoszą się efekty kształcenia. Badania naukowe kadry znajdują odzwierciedlenie w procesie dydaktycznym. Istnieje szeroko zakrojona współpraca z uczelniami ze Wschodu w zakresie wymiany kadry.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni są zadowoleni z faktu pracy na kierunku, czują się doceniani i wspierani w kwestii dofinansowania badań naukowych, wyjazdów na konferencje, otrzymywania awansów i urlopów naukowych. Komunikacja wewnątrz kierunku oraz z władzami Wydziału jest oceniana pozytywnie.

4. Zalecenia

1. Należy uzupełnić minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia o samodzielnego nauczyciela akademickiego specjalizującego się w zakresie języka niemieckiego.
2. Należy rozważyć nawiązanie współpracy zagranicznej z uczelniami z krajów anglojęzycznych.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

3.1.

Uczelnia współpracuje z otoczeniem zewnętrznym, szczególnie z różnymi placówkami oświatowymi (gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, np. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Słupsku, II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. A. Mickiewicza, SP w Kobylnicy, Gimnazjum w Redzie, Zespół Szkół Społecznych „STO” w Słupsku i in.), z Zespołem Szkół Akademickich w Słupsku, z instytucjami samorządu terytorialnego (Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku), kultury (Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku, Centrum Kultury i Języka Rosyjskiego, Słupski Ośrodek Kultury) z Wydawnictwem „Longman Pearson”, ze Związkiem Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Słupsku. Współpraca polega na współorganizacji imprez kulturalnych, okolicznościowych, na promowaniu Uczelni wśród uczniów szkół, na angażowaniu studentów Filologii w różne działania na rzecz lokalnej społeczności.

Istotne znaczenie w działalności dydaktycznej Instytutu Neofilologii ma współpraca z lokalną instytucją popularyzującą wiedzę o języku, kulturze i współczesnej Rosji – Centrum Kultury i Języka Rosyjskiego Fundacji „Russkij Mir” w Słupsku (działającego pod auspicjami Miejskiej Biblioteki Publicznej). Studenci specjalności rusycystycznych część zajęć programowych, a ponadto praktyki zawodowe realizują w siedzibie placówki partnerskiej. Korzystają z infrastruktury Centrum, jego księgozbioru, doświadczenia i kompetencji personelu, a także współuczestniczą w organizacji projektów, jak np. konkurs „Wiedzy o Rosji”, spotkania literackie, rocznicowe, biennale. Dzięki współdziałaniu obu Jednostek studenci uczestniczyli w Europejskich dniach młodzieży studenckiej w Belgradzie w 2014 r. i Burgas w 2015 r. Wszystkie te inicjatywy sprzyjają podejmowaniu przez studentów działań na rzecz integracji kultur i są skorelowane z efektami kształcenia. Zasady współpracy zostały określone w podpisanym przez obie strony porozumieniu z dnia 08.02. 2016 r.

Ponadto kadra Instytutu bierze udział w zewnętrznych gremiach doradczych, ewaluacyjnych czy wspierających (np. w ODN lub Komisji Egzaminacyjnej w procedurze ubiegania się o awans zawodowy nauczycieli). Współpraca z w/w instytucjami została w większości sformalizowana w formie porozumień. Współpraca z otoczeniem odbywa się także poprzez wykonywane na rzecz podmiotów zewnętrznych zadań o charakterze usługowym: są to najczęściej tłumaczenia, np. naukowe, specjalistyczne oraz przysięgłe pisemne i ustne (np. dla Trybunału Konstytucyjnego, sądów powszechnych, prokuratury, policji, instytucji administracji państwowej, zagranicznych firm operujących na rynku lokalnym, wojska itp.). Usługi tłumaczeniowe dla instytucji zewnętrznych są świadczone przez pracowników i studentów Instytutu (np. studenci pomagają w tłumaczeniach na spotkaniach w różnych firmach, m.in. pomoc dla Pomorskiej Izby Inżynierów Budownictwa - w języku rosyjskim). Ważnym aspektem współpracy z otoczeniem są też opinie formułowane przez interesariuszy zewnętrznych na temat programu nauczania na poszczególnych specjalnościach językowych. Choć niesformalizowane, mają one istotne znaczenie na etapie projektowania, a później doskonalenia planów i programów specjalnościowych.

Na Wydziale Filologiczno-Historycznym została również powołana Rada Pracodawców, która opiniuje programy studiów. Z dokumentów przedstawionych podczas wizytacji wynika, iż zdaniem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego opiniujących program kształcenia na kierunku Filologia program ten odpowiada potrzebom wynikającym z rynku pracy.

Ważnym elementem współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest organizowanie praktyk zawodowych i pedagogicznych oraz staży zawodowych. Opiekunowie praktyk ze strony pracodawców biorą udział w weryfikacji efektów kształcenia.

Na spotkaniu ZO PKA ze studentami pozytywnie oceniono ofertę spotkań z pracodawcami jak również widoczną i wyraźną współpracę z Urzędem Miasta, szczególnie z Urzędem Pracy.

3.2

Nie prowadzi się studiów we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

2. Uzasadnienie

Jednostka współpracuje z otoczeniem zewnętrznym w zakresie różnorodnych wspólnych inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej oraz w zakresie praktyk zawodowych. W wielu tych działaniach uczestniczą zarówno studenci jak i pracownicy Instytutu. Współpraca przebiega w oparciu o podpisane porozumienia. Zastrzeżenia budzi brak systemowych narzędzi, które regulowałyby rzeczywisty wpływ instytucji zewnętrznych na kształtowanie programu studiów.

3. Zalecenia

Należy podjąć systemowe działania dotyczące udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie tworzenia i modyfikowania programu studiów i efektów kształcenia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom

i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

Siedzibę Instytutu Neofilologii od 2001 r. stanowi wyodrębniony obiekt o powierzchni ogólnej pomieszczeń 1142 m². Baza lokalowa, która pozostaje w dyspozycji Instytutu obejmuje 16 sal dydaktycznych (cztery sale wykładowe, osiem sal konwersatoryjnych, cztery sale laboratoryjne), dwie pracownie komputerowe, udostępnione na potrzeby dydaktyki oraz nowoczesnie wyposażoną salę audytoryjną na 130 miejsc. Liczba sal jest adekwatna do potrzeb kształcenia na specjalnościach filologicznych, odpowiednia do liczby studentów kierunku. Sale są wyposażone w sprzęt multimedialny, służący do nauki języków i zdobywania wiedzy realioznawczej. Pracownicy i studenci mają możliwość korzystania z aparatury technicznej, w którą są wyposażone sale dydaktyczne, pomieszczenia Zakładów oraz Sekretariat. Dostępny jest sprzęt audiowizualny (radiomagnetofony, odtwarzacze CD, telewizory, magnetowidy, odtwarzacze DVD, dyktafony, głośniki bezprzewodowe, projektory multimedialne – stacjonarne i przenośne), sprzęt komputerowy z dostępem do sieci internetowej (6 komputerów stacjonarnych z trzema drukarkami, laptopy, skanery), nowoczesne wielofunkcyjne urządzenia kopiujące oraz aparatura, pozostająca w wyposażeniu sali audytoryjnej (projektor multimedialny, urządzenie centralne z możliwością odtwarzania kaset VHS i nośników DVD, zmodernizowany zestaw komputerowy z dostępem do Internetu, system nagłośnienia z mikrofonami bezprzewodowymi etc.). W budynku Instytutu istnieje możliwość korzystania z dostępu do bezprzewodowej sieci internetowej. Sprzęt ten oraz dostępność laboratoriów komputerowych jest wystarczająca dla wykonywania zadań wynikających z programu studiów o charakterze humanistycznym. Dostępność laboratoriów komputerowych oraz sprzętu multimedialnego wystarcza do nabywania praktycznych umiejętności językowych (w miejsce tradycyjnych laboratoriów językowych) oraz do zapoznania się studentów z narzędziami komputerowymi dla potrzeb tłumaczeń.

4.2.

Podstawowym źródłem literatury dla studentów kierunku Filologia są zasoby Biblioteki Uczelnianej Akademii Pomorskiej, której zbiory liczą około 450 tysięcy jednostek bibliotecznych. Brak jest lokalnej biblioteki instytutowej. Z zakresu filologii (angielskiej, germańskiej, rosyjskiej) zbiór Biblioteki Uczelnianej liczy ponad 14 tysięcy jednostek bibliotecznych oraz 54 tytuły czasopism w tradycyjnej wersji papierowej. Księgozbiór z zakresu filologii obejmuje podstawowe podręczniki do praktycznej nauki języka, słowniki,

lektury, literaturę podstawową wyszczególnioną w sylabusach. Literatura naukowa umożliwiająca prowadzenie prac badawczych w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia jest uboga. Wizyta ZO PKA w Bibliotece pokazała, że liczba aktualnych pozycji literatury naukowo-badawczej, monografii naukowych i liczących się na świecie czasopism jest niewielka. Niemniej jednak braki te są zrekompensowane dostępem do wielu tysięcy czasopism elektronicznych, m.in. poprzez Wirtualną Bibliotekę Nauki (od 2003 r.) oraz bazę IBUK. Z zakresu dyscyplin filologicznych w dyspozycji pozostaje również 17 tytułów książek elektronicznych w bazie IBUK. W zasobach Academic Search Complete (EBSCO) i Wiley dostępne są czasopisma elektroniczne z zakresu English Literature i English Language (po 32 tytuły), German Language i Literature (odpowiednio 2 i 6 tytułów). Ponadto dostępnych jest wiele pozycji pełnotekstowej światowej literatury w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa, interdyscyplinarne bazy cytowań: Scopus i Web of Knowledge. W dyspozycji studentów Filologii rosyjskiej pozostaje księgozbiór Centrum Kultury i Języka Rosyjskiego wraz z dostępem do rosyjskich baz literatury dydaktycznej i naukowej. Można więc stwierdzić, że ze względu na zasoby cyfrowe i dostęp do elektronicznych baz danych potrzeby związane z procesem kształcenia na kierunku Filologia są zaspokojone.

4.3.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W zasobach bibliotecznych studenci mają dostęp do piśmiennictwa, które jest wskazane jako lektura w sylabusach. Prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk filologicznych jest również możliwe ze względu na dostęp do elektronicznych baz danych.

4. Zalecenia

Należy poszerzać zbiory najnowszej literatury naukowej.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Kontakt pomiędzy studentami a wykładowcami jest poprawny. Na pierwszych zajęciach studenci otrzymują dane kontaktowe od wykładowców. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO PKA jednoznacznie stwierdzili, że nauczyciele punktualnie rozpoczynają i kończą swoje zajęcia oraz konsultacje. W przypadku braku zajęć są zawsze informowani z odpowiednim wyprzedzeniem. Ponadto w razie odwołania konsultacji zostaje wyznaczony termin zastępczy o tym samym wymiarze godzin. Konsultacje nie służą jedynie do odrabiania ewentualnych nieobecności studentów lecz do bieżącego pogłębiania wiedzy i rozwiązywania problemów studentów.

Studenci mają możliwość swobodnego wyboru opiekuna oraz tematu pracy dyplomowej. W Instytucie funkcjonują trzy koła naukowe. Każde z nich cieszy się dużą popularnością wśród studentów. Działalność koła jest szeroko promowana, nie tylko wśród studentów Instytutu, ale też Wydziału. Koło posiada szereg możliwości wsparcia finansowego (z instytutu, wydziału lub z puli Prorektora) Koła prowadzą współpracę z wieloma instytucjami kultury i sztuki, szkołami ponadgimnazjalnymi a także organizują konferencje naukowe o charakterze ogólnopolskim.

Uczestnicy spotkania z ZO PKA stwierdzili, że mogą ubiegać się o wszystkie formy pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Szczegółowe zasady opisuje *Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów Akademii Pomorskiej w Słupsku*. Wnioski stypendialne są rozpatrywane przez Wydziałową Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną, jednak przedstawiciele studentów świadomie zrezygnowali z uczestnictwa w składzie komisji na poziomie wydziału. Uczestnicy spotkania z ZO PKA wyrazili pozytywne opinie dotyczące procedur aplikowania o świadczenia. Ponadto zadeklarowali, że wiedzą w jakich miejscach jest publikowany *Regulamin*. W razie problemów z wypełnieniem wniosków mogą liczyć na pomoc członków komisji stypendialnych, w czasie wyznaczonych dyżurów. Dyżury odbywają się minimum raz w tygodniu w godzinach dogodnych dla studentów.

5.2.

Instytut uczestniczy w programach mobilności studenckiej takich jak: Erasmus+ oraz

Współpraca ze Wschodem. Studenci wiedzą, że mają możliwość wzięcia udziału w wyżej wymienionych programach. Uczestnicy spotkania z ZO PKA zadeklarowali, że zasady rekrutacji są im znane, a w razie trudności wiedzą, że powołani są koordynatorzy wymian międzynarodowych (osobni dla każdego z programów), którzy odpowiedzą na ich pytania.

W przypadku bardziej złożonych problemów studenci mogą także liczyć na pomoc pracownika Uczelni zatrudnionego specjalnie do obsługi programów związanych z mobilnością. W spotkaniu z ZO PKA uczestniczyli studenci, którzy brali udział w programie Erasmus i wyrazili pozytywną opinię na temat procedur związanych z wyjazdem. Ponadto zauważyli, że po powrocie nie mieli problemów z rozliczeniem zajęć dydaktycznych w Instytucie.

Studenci zagraniczni stwierdzili, że zawsze mogli liczyć na wsparcie pracowników Jednostki od momentu rekrutacji, aż do procesu dyplomowania.

5.3.

Studenci podczas realizowania programu studiów ocenianego kierunku mają styczność z wieloma instytucjami, których działalność jest zbieżna z wizytowanym kierunkiem studiów.

W Uczelni działa Biuro Karier, które nie służy jedynie jako baza ofert pracy lecz również jako centrum doradcze oraz organizator szeregu kursów ułatwiających wejście absolwentów na rynek pracy. Studenci oraz absolwenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili działalność Instytutu oraz Biura Karier w zakresie pomocy przy znalezieniu zatrudnienia.

5.4.

Budynek Instytutu nie jest przystosowany do potrzeb osób z dysfunkcjami narządu ruchu, jednak władze Instytutu starają się dopasować plan zajęć tak aby zajęcia dla grup, w których są osoby niepełnosprawne odbywały się na najniższej kondygnacji. Ponadto studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności otrzymują szerokie wsparcie władz Uczelni, Wydziału i kadry Instytutu Neofilologii w ramach zabezpieczenia materialnego, pomocy naukowej i dydaktycznej zgodnie z przepisami *Regulaminu przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom AP, będących osobami niepełnosprawnymi, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia*. Studenci mogą liczyć na wsparcie Koordynatora ds. osób niepełnosprawnych, konsultantów z zakresu psychologii oraz asystentów osób niepełnosprawnych. Starania te są zauważane przez studentów czego dowodem jest liczba 22 studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności aktywnie studiujących na kierunku Filologia.

5.5.

Instytut nie posiada własnego działu zajmującego się obsługą administracyjną studentów, na co studenci się skarżą. Studenci podstawowe sprawy muszą załatwiać w oddalonym budynku Wydziału. Instytut gwarantuje pomoc pracowników sekretariatu Instytutu przy formalnościach oraz możliwość skorzystania z poczty uczelnianej, aby student nie musiał osobiście dostarczać wszystkich dokumentów do dziekanatu. Studenci mają dostęp do dokumentów związanych z programem kształcenia w programie Wirtualny Dziekanat oraz do strony internetowej Instytutu.

Decyzje stypendialne są znane studentom, wydawane w określonych przez Uczelnię

terminach, a świadczenia są wypłacane sprawnie i bez opóźnień.

3. Uzasadnienie

Studenci bardzo cenią sobie atmosferę, która panuje w Instytucie, w szczególności wskazując życzliwość nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, z którymi mają kontakt podczas codziennego studiowania. Pomoc materialna jest dla studentów dostępna, a jej zasady są przejrzyste i zrozumiałe. Studenci mają możliwość uczestniczenia w programie mobilnościowym Erasmus+. Ponadto istnieje możliwość wyjazdu w ramach praktyk do jednostek zagranicznych, z którymi współpracuje Instytut. Studenci mają zapewnione wsparcie dla osób niepełnosprawnych przez pracowników administracyjnych, jak również przez współpracę z Biurem Osób Niepełnosprawnych. Wszyscy studenci podczas spotkania z ZO PKA zapewnili, że dokonali dobre wyboru studiów i polecają je swoim znajomym.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy

wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) został wprowadzony w Akademii Pomorskiej w Słupsku Uchwałą Senatu Uczelni z marca 2010 r. w sprawie przyjęcia *Wewnętrznego systemu zapewnającego jakość kształcenia w AP w Słupsku*. Następnie wprowadzono Uchwały Senatu: 1) z marca 2012 r. zawierającą Aneks nr 1 do Uchwały z marca 2010 r. w sprawie przyjęcia *Wewnętrznego systemu zapewnającego jakość kształcenia w AP w Słupsku* (Załącznik nr 2 – Schemat organizacyjny *Wewnętrznego systemu zapewnającego jakość kształcenia w AP w Słupsku*); 2) z kwietnia 2012 r. zawierającej Aneks nr 2 do uchwały z marca 2010 r. w sprawie przyjęcia *Wewnętrznego systemu zapewnającego jakość kształcenia w AP w Słupsku* (załącznik nr 1 przyjął nową treść i nazwę: Załącznik nr 1a – *Opis Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości w AP w Słupsku*); 3) Uchwałą Senatu z czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia *Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w Akademii Pomorskiej w Słupsku*. W październiku 2016 r. Senat Uczelni na mocy uchwały zatwierdził zmiany do Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w Akademii Pomorskiej w Słupsku oraz regulaminów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Do istotnych czynników kształtujących Politykę Jakości Akademii zalicza się także

uchwały Senatu oraz zarządzenia Rektora, w szczególności te obejmujące wprowadzane systemowe rozwiązania jakościowe, które przy wykorzystaniu obowiązującego prawa i uznanych dobrych praktyk, sukcesywnie się doskonalili.

Polityka Jakości Akademii Pomorskiej w Słupsku jest powiązana z misją i strategią Rozwoju Uczelni oraz misją i strategią Wydziału Filologiczno-Historycznego, a także Instytutu Neofilologii. Obejmuje wszystkie obszary działalności określone jako strategiczne dla funkcjonowania i rozwoju działalności Uczelni, tj.: działalność dydaktyczną, w tym kształcenie studentów oparte o rozwój kadry, działalność naukowo-badawczą, działalność związaną z budowaniem i rozwojem relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz nowoczesne zarządzanie Uczelnią. Do celów strategicznych Instytutu Neofilologii należą: „uzyskanie statusu wydziału będącego jednym z filarów perspektywicznego uniwersytetu”, „wysoki poziom kształcenia w obszarze nauk humanistycznych w dziedzinie dyscyplin filologicznych”, „wzmocnienie potencjału badawczego Instytutu” oraz „rozwój współpracy z otoczeniem”. W zakresie realizacji Polityki Jakości Akademii Pomorskiej został wprowadzony monitoring i ewaluacja celów i działań przyjętych w Strategii Uczelni. W 2015 r. Władze AP wprowadziły, jako element realizacji Strategii Uczelni - *Plan Działań AP*, który jest poddawany w ciągu roku systematycznemu monitorowaniu i ewaluacji. Wyznaczono ponadto jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów i działań, terminy realizacji oraz stosowane wskaźniki/rezultaty realizacji.

System ds. jakości kształcenia ma strukturę wydziałową. Strukturę tę w Instytucie Neofilologii tworzą m.in.: Dyrektor i Rada Instytutu Neofilologii, Instytutowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (IKdsWSZJK), pomocnicze Zespoły Jakości Kształcenia oraz koordynatorzy modułów i opiekunowie praktyk i lat dla trzech prowadzonych specjalności (anglojęzycznej, niemieckojęzycznej oraz rosyjskojęzycznej), a ponadto Wydziałowa Komisja Oceniająca oraz Wydziałowa Komisja ds. WSZJK.

W Akademii Pomorskiej w Słupsku oraz w Instytucie Neofilologii Wydziału Filologiczno-Historycznego prowadzone działania umożliwiają monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku Filologia.

6.1.1.

Efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku zostały zaopiniowane przez Radę Wydziału Filologiczno-Historycznego, a następnie przyjęte przez Senat AP w Słupsku. Program kształcenia kierunku Filologia był dostosowany do wymagań Krajowych Ram Kwalifikacji. Podczas weryfikacji i modyfikacji programów kształcenia brane są pod uwagę opinie interesariuszy wewnętrznych (kadry dydaktycznej oraz studentów kierunku Filologia, również na podstawie wyników kwestionariusza oceny efektów kształcenia dla przedmiotu), a także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. podmiotów, które współpracują z Instytutem Neofilologii w zakresie współorganizacji studenckich praktyk zawodowych oraz pedagogicznych, a także zatrudniających absolwentów. Opinie formułowane przez interesariuszy zewnętrznych na temat programu nauczania na poszczególnych specjalnościach językowych choć niesformalizowane mają istotne znaczenie na etapie projektowania, a później doskonalenia planów i programów specjalnościowych. Przykładowo Zespół ds.

Jakości Kształcenia (ZdsJK) na specjalności Filologia rosyjska sformułował w oparciu o sugestie interesariuszy zewnętrznych wnioski dotyczące potrzeby rozszerzenia bloku przedmiotów tłumaczeniowych o aspekty przekładu prawnego, w tym dokumentów celnych (specjalność: język rosyjski w biznesie i turystyce). Na specjalności filologia germańska ZdsJK sformułował zastrzeżenia, dotyczące podziału treści programowych przedmiotu *Praktyczna nauka języka niemieckiego* i sekwencji przedmiotowo-modułowych zajęć o profilu językoznawczym, w wyniku tego w obowiązującym od roku akademickiego 2014/2015 planie studiów wprowadzono następujące zmiany: przedmiot *Praktyczna nauka języka niemieckiego* podzielono na 3 moduły w zakresie odpowiadającym realizowanym treściom, zgodnym z poziomami kompetencji językowych ESOKJ, dokonano też weryfikacji przedmiotów lingwistycznych, grupując je w dwa moduły: Moduł lingwistyczny I i II. Na wyższe semestry studiów przesunięto przedmioty: *Gramatyka opisowa* i *Historia języka*. Na skutek analizy opinii opiekunów studenckich praktyk zawodowych skorelowano praktyki zawodowe z modułem specjalnościowym w zakresie Filologii angielskiej poprzez przeniesienie praktyki do modułu specjalnościowego i ujednoczenie efektów kształcenia. Współpraca z przedstawicielami otoczenia odbywa się, jak wspomniano wcześniej, w zakresie organizacji studenckich praktyk, ale też staży zawodowych (np. w Urzędzie Miejskim w Słupsku, Centrum Kultury i Języka Rosyjskiego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku, Słupskim Ośrodku Kultury, Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Sierakowicach, Niepublicznym przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi w Słupsku, Anglojęzycznym Przedszkolu Stokrotka w Słupsku, Zespole szkół Ekonomiczno-Hotelarskich w Kołobrzegu).

W 2013 r. została powołana jako organ doradczo-konsultacyjny wspierający działania Uczelni - Rada Gospodarcza przy Akademii Pomorskiej w Słupsku. W skład Rady zostali powołani przedstawiciele największych regionalnych firm i instytucji, a do jej kompetencji należy doradzanie w zakresie strategicznych kierunków działania Uczelni, wyrażanie opinii w sprawach ważnych dla jej rozwoju, a także wspieranie Uczelni w realizacji zadań statutowych. Na Wydziale Filologiczno-Historycznym została również powołana Rada Pracodawców.

Interesariusze wewnętrzni uczestniczący w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmianach poprzez udział w posiedzeniach Senatu Uczelni i Rady Wydziału to przede wszystkim nauczyciele akademicy oraz studenci. Zgodnie z sugestią studentów oraz nauczycieli akademickich na specjalności Filologia germańska zbyt mała liczba godzin nie pozwalała na uzyskanie oczekiwanych efektów kształcenia w zakresie wykonania pracy dyplomowej, tak więc wprowadzono w module *Seminarium dyplomowe* dodatkowe przedmioty: *Praca z tekstem naukowym* i *Pisanie akademickie*. Studenci poszczególnych roczników wchodzących w skład zespołu Rady programowej dla specjalności kształcenia uczestniczą też w pracach nad kształtowaniem koncepcji nauczania w ramach specjalności językowych w zakresie dotyczącym konstruowania planu studiów. Konsultują m.in. zagadnienia adekwatności sekwencji modułowej i przedmiotów nauczania, rodzaju zajęć, ich treści programowych i form realizacji, poprawności kryteriów kontroli oraz przyjętych form zaliczenia, jak też doboru warunków egzaminacyjnych. Przedstawiciele studentów są obecni z prawem głosu w powyższych ciałach kolegialnych, a ich liczba w tych organach jest zgodna z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym. Przedstawiciele

studentów uczestniczą również w pracach m.in. Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Senackiej Komisji Dydaktyki, Komisji weryfikującej Programy Kształcenia, a ponadto Wydziałowej Komisji ds. WSZJK (WKdsWSZJK), a także w posiedzeniach Rady Instytutu Neofilologii, podczas których mają możliwość zgłaszania swoich uwag i opinii poddawanych następnie pod dyskusję. Dokumentacja przedstawiona podczas wizytacji świadczy o formułowaniu przez członków Wydziałowej Rady Samorządu Studentów opinii na temat planu i programu kierunku.

Powyższe informacje wskazują, iż udział interesariuszy wewnętrznych w projektowaniu efektów kształcenia jest zapewniony.

6.1.2.

W obowiązującym w Instytucie Neofilologii Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia określono rozwiązania systemowe w zakresie monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i narzędzi ich weryfikacji. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku Filologia jest dokonywane w sposób ciągły poprzez stosowanie procedur i narzędzi w zakresie monitorowania, ocenę i doskonalenie jakości kształcenia, a także analizę procesów funkcjonujących w obszarze kształcenia. Dla działań przewidzianych w WSZJK Instytutu Neofilologii zostały ustalone w ramach stosowanych procedur metody i narzędzia w zakresie monitorowania i oceny, tj.: ankietyzacja, hospitacje zajęć, analizy prowadzone przez Zespoły funkcjonujące w strukturze Systemu lub inne osoby zaangażowane w proces kształcenia. Przykładowo: koordynatorzy modułów kształcenia, do których zadań należy ewaluacja konstrukcji modułów, m.in. oceniają sekwencję przedmiotów, ich wymiar godzinowy, formę zajęć, przypisane punkty ECTS, założone treści programowe, efekty kształcenia oraz obsadę kadrową, Dyrektor Instytutu dokonuje analizy wyników ankietyzacji pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich, a także oceny polityki kadrowej i doboru specjalistów na kierunku, natomiast monitorowanie działań w ramach wymiany i współpracy międzynarodowej, mobilności studentów i kadry podlega koordynatorowi programu ERASMUS i Kierownikom Zakładów, w kompetencji których pozostaje również ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Istotne zadanie pełnią również opiekunowie praktyk zawodowych lub pedagogicznych (dla specjalności), którzy nadzorują przebieg i warunki odbywania praktyk studenckich, opracowują statystykę, analizują na podstawie przedłożonej dokumentacji opinie pracodawców na temat przygotowania zawodowego studentów oraz formułują wstępne konkluzje, przekazywane następnie w formie pisemnej Instytutowemu Koordynatorowi ds. praktyk. Koordynator ds. praktyk w IN ma obowiązek raz w roku składać okresowe sprawozdania z przebiegu praktyk, ich kontroli, oceny i związków z założonymi efektami kształcenia. Sprawozdania na kierunku Filologia dotyczą zarówno praktyk przedmiotowo-metodycznych (nauczycielskich), jak i praktyk zawodowych. W ramach działań doskonalących uznano, iż podjęte zostaną przez opiekunów praktyk IN działania kontrolne w formie hospitacji zajęć lekcyjnych w placówce oświatowej lub czynności zawodowych, wykonywanych przez studentów w instytucji odbywania praktyki nienauczyielskiej.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia procesu dydaktycznego na wizytowanym kierunku studiów polega na regularnej, okresowej weryfikacji efektów

kształcenia wśród studentów i nauczycieli oraz okresowej ocenie programu studiów. Studenci po każdym zakończonym semestrze zobowiązani są do wypełniania ankiety oceniającej proces dydaktyczny i weryfikację efektów kształcenia. W Jednostce prowadzona jest również dokonywana w formie ankietyzacji ocena każdego nauczyciela akademickiego i prowadzonych przez niego zajęć. Wyniki ankiety są wykorzystywane do cyklicznej oceny oraz wprowadzania zmian służących doskonaleniu procesu dydaktycznego polegających na dostosowaniu metod weryfikacji efektów kształcenia do potrzeb danego przedmiotu w taki sposób, by założone efekty kształcenia były zrozumiałe i możliwe do osiągnięcia. Stosowana w monitorowaniu procesu dydaktycznego ankieta wypełniana przez nauczycieli ma na celu weryfikację założonych efektów kształcenia w prowadzonym przez nich przedmiocie. Przy zastosowaniu powyższej ankiety można zdiagnozować przyczyny trudności w osiągnięciu założonych efektów oraz określić działania naprawcze podjęte przez nauczycieli, analizowane są też wyniki nauczania na poszczególnych modułach.

Analizie podlegają także oddzielnie dla każdej specjalności prace dyplomowe oraz ich obrona. W raporcie rocznym z działania WSZJK sformułowano pokontrolne działania pro jakościowe w tym zakresie, m.in. potrzebę intensyfikowania współpracy opiekuna i studentów poprzez formę częstych indywidualnych konsultacji (zwłaszcza w kontekście pojawiających się wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy lub powtarzania *Seminarium dyplomowego*) oraz motywowanie studentów do terminowego: przekazywania prac dyplomowych i przystępowania do egzaminu dyplomowego. W ocenie merytorycznej prac zauważono brak w nich dogłębnych analiz lub przekonującej argumentacji oraz spójności między częścią empiryczną a teoretyczną. Prace miały charakter przeglądowy i zawierały powierzchowne wnioski końcowe, występował także brak rozwiązania problemu badawczego. W ramach działań naprawczych zalecono zintensyfikowanie weryfikacji prac przez ich opiekunów w zakresie twórczego podejścia studentów do rozwiązywania problemów badawczych.

Dokumentacja w zakresie zapewnienia jakości kształcenia, w tym raporty i sprawozdania (m.in. z weryfikacji efektów kształcenia po zakończeniu zajęć z przedmiotu/modułu) jest analizowana przez IKds.WSZJK, przekazywana Dyrekcji IN, a następnie omawiana na posiedzeniu Rady Instytutu. Sprawozdania i dalsze opracowania są przesyłane do Wydziałowej Komisji ds. WSZJK. Sprawozdanie uczelniane obejmujące wszystkie Wydziały AP, jest prezentowane i zatwierdzane na posiedzeniu Senatu Uczelni. Do gromadzenia protokołów, sprawozdań, raportów z działalności IKds.WSZJK i zespołów działających w ramach Instytutu, a także przekazywania ich do końca każdego roku akademickiego Dyrektorowi powyższej Jednostki zobowiązany jest przewodniczący IKds.WSZJK. Podmioty odpowiedzialne za zapewnienie i ocenę jakości kształcenia opracowują sprawozdania z realizacji efektów kształcenia, a także propozycje rozwiązań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Zbiorcze zestawienie otrzymanego materiału, zawierające wnioski oraz wskazówki do podjęcia ewentualnych działań naprawczych są przekazywane do Dyrekcji IN, a następnie omawiane na posiedzeniu Rady Instytutu. Sprawozdania i dalsze opracowania są przesyłane do Wydziałowej Komisji ds. WSZJK, a następnie omawiane na posiedzeniach Rady Wydziału Filologiczno-Historycznego.

Weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych przez studentów wizytowanego kierunku studiów jest prowadzona na wszystkich etapach kształcenia i obejmuje m.in.: zaliczenia na poziomie poszczególnych przedmiotów, realizację praktyk zawodowych, weryfikację efektów w procesie dyplomowania, oraz badanie losów zawodowych absolwentów. Ogólne zasady weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia zawarte zostały w Regulaminie Studiów, natomiast szczegółowe metody weryfikacji efektów kształcenia założonych w poszczególnych modułach określone są w sylabusach zatwierdzonych wraz z planami studiów adekwatnie do ich specjalności językowej i poziomu kształcenia.

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych w trakcie studenckich praktyk zawodowych jest określony w dokumencie *Zasady, wymiar i forma realizacji praktyk zawodowych na kierunku Filologia*. Ocena przydatności praktykanta do zawodu opiniowana jest m.in. przez Praktykodawcę w formie formularza ustalonego w Uczelni. Z zasad dotyczących praktyk zawodowych na wizytowanym kierunku studiów wynika, że w ramach systemu kontroli praktyk: praktyki studenckie podlegają hospitacji, których mogą dokonywać: koordynator praktyk AP uczelniany/wydziałowy, opiekun praktyki z ramienia AP – pracownik Instytutu Neofilologii. Osoby hospitujące zobowiązane są do sporządzenia opinii z hospitacji. Poświadczeniem wykonania hospitacji jest m.in. pisemne oświadczenie hospitującego, ze wskazaniem daty i przebiegu hospitacji. Podczas wizytacji ustalono jednak, że studenci w nowo wybranych miejscach praktyk zawodowych są hospitowani jedynie sporadycznie. Na podstawie dokumentacji (Dziennik praktyk, Karta praktyk studenckich) można też stwierdzić, że podczas praktyk studenci w niektórych przypadkach podczas ich odbywania wykonywali prace wyłącznie takie jak: segregacja dokumentów, wpisanie adnotacji do akt zbiorowych, niszczenie przedawnionych niewypełnionych wniosków, sprzątanie. Należy dodać, że powyższe nieprawidłowości nie dotyczą praktyk nauczycielskich, co do których ZO PKA nie wnosi zastrzeżeń.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia został przeanalizowany również na etapie procesu dyplomowania. Obowiązujące w IN *Zasady dyplomowania na kierunku Filologia* mają na celu uszczegółowienie zapisów zawartych w *Regulaminie studiów AP w Słupsku* i określają zasady i przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: wybór tematyki pracy dyplomowej, zatwierdzenie pracy dyplomowej, zaliczenie seminarium oraz złożenie pracy, wymagania formalno-edytorskie stosowane w przygotowaniu prac dyplomowych; recenzję i ocenę pracy oraz egzamin dyplomowy.

Do weryfikacji samodzielności wszystkich prac dyplomowych wprowadzono w Uczelni w 2009 r. system antyplagiatowy. System weryfikuje zapożyczenia, a pozytywny wynik tej kontroli jest warunkiem dopuszczenia pracy do egzaminu dyplomowego. Z informacji otrzymanych w trakcie wizytacji wynika, iż wszystkie prace dyplomowe na wizytowanym kierunku są poddane sprawdzeniu systemem antyplagiatowym i nie stwierdzono w ostatnim czasie przypadków przekroczenia dopuszczalnego limitu nieuprawnionych zapożyczeń.

Ocena procesu weryfikacji efektów kształcenia na poziomie indywidualnych osiągnięć studentów jest omawiana na posiedzeniach Instytutowego Zespołu ds. WSZJK oraz Rady Wydziału. Stanowi również element sprawozdania Dziekana z oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie wyników analiz stwierdza się, czy przyjęte formy i metody weryfikacji są właściwe i pozwalają na weryfikację efektów kształcenia.

6.1.4.

Senat Akademii Pomorskiej w Słupsku określił zgodnie z wytycznymi określonymi w znowelizowanej ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym* organizację potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów Uchwałą z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury potwierdzania efektów uczenia się. W oparciu o powyższą Uchwałę Senatu Dziekan powołał wydziałowego Pełnomocnika dziekana ds. potwierdzania efektów uczenia się. W ubiegłym roku przyjęto zgodnie z obowiązującą procedurą jednego kandydata na studia (na specjalność Filologia germańska), natomiast w bieżącym roku akademickim dwóch (na specjalność Filologia angielska). O przyjęciu kandydatów zadecydowała komisja składająca się z Pełnomocnika dziekana ds. potwierdzania efektów uczenia się, Dyrektora Instytutu Neofilologii, koordynatora specjalności oraz nauczyciela akademickiego związanego z daną specjalnością. Zdaniem ZO PKA system potwierdzania efektów uczenia się działa w Instytucie zgodnie z przyjętymi zasadami.

6.1.5.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów jest prowadzone na poziomie Uczelni oraz Instytutu Neofilologii. Podstawą monitorowania są Uchwały Senatu Uczelni: z marca 2013 roku w sprawie wprowadzenia *Regulaminu badania losów zawodowych absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku*, oraz ze stycznia 2015 roku w sprawie wprowadzenia *Procedury Badania Losów Zawodowych Absolwentów*. Monitorowaniem karier zawodowych absolwentów zajmuje się powołane decyzją Rektora AP Biuro ds. Karier i Współpracy z Gospodarką, natomiast szczegółowej analizy wyników dokonuje działająca w ramach WSZJK Komisja ds. Badania Losów Absolwentów. Ankietyzacja absolwentów jest prowadzona w formie elektronicznej po roku oraz po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów, a jej celem jest m.in. poznanie losów zawodowych absolwentów i uzyskanie informacji, czy wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów pozwoliły na znalezienie satysfakcjonującej pracy w zawodzie oraz czy ukończone studia spełniły oczekiwania absolwentów i przygotowały do wykonywania przyszłego zawodu. W roku akademickim 2014/2015 zostały przeprowadzone badania, dotyczące losów absolwentów AP, którym objęto 180 absolwentów rocznika 2011/2012.

Na podstawie ankietyzacji można wnioskować, że absolwenci studiów drugiego stopnia o profilu nauczycielskim w zakresie Filologii rosyjskiej z językiem angielskim znaleźli zatrudnienie (odsetek osób pracujących kształtuje się na poziomie 57%), większość spośród wskazanej grupy podjęła pracę zarobkową w wyuczonym zawodzie. Podobna tendencja dotyczy pozostałych specjalności. Z wyników badania dotyczącego absolwentów studiów drugiego stopnia w zakresie Filologii rosyjskiej – język rosyjski w biznesie i turystyce można wnioskować, iż większość spośród wskazanej grupy podjęła pracę zarobkową w wyuczonym zawodzie, jednak ze względu na niewielki udział powyższych absolwentów w badaniu, jego wynik nie jest w pełni miarodajny. Z badania uczelnianego wynika też, że dla osób poszukujących pracy głównym problemem był brak ofert zgodnych z ich wykształceniem, co zdaniem analizujących dane może wskazywać na nieodpowiednią strukturę wykształcenia

absolwentów według kierunków, ale też na brak możliwości wykorzystania posiadanych zasobów wiedzy na lokalnym rynku pracy.

Również Instytut Neofilologii podejmuje aktywne działania w sferze analiz zgodności realizowanych efektów kształcenia kierunkowego na specjalnościach filologicznych w odniesieniu do uwarunkowań i potrzeb rynku pracy. Na podstawie opinii Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku uzyskanej w oparciu o raport *Barometr zawodów 2016* można wywnioskować, że studia kształcące specjalistów w zakresie Filologii angielskiej, Filologii germańskiej, Filologii rosyjskiej przynależą do grupy, tzw. zawodów zrównoważonych, tj. takich, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie. W Instytucie Neofilologii w oparciu o opinie, ale także obserwacje dotyczące tendencji na rynku pracy podjęto m.in. decyzję o wprowadzeniu specjalizacji profilowanych: język rosyjski w biznesie i turystyce, przekładoznawstwo, studia dwujęzyczne rosyjsko-angielskie w zamian za rezygnację od roku akademickiego 2012/2013 z edukacji nauczycielskiej na poziomie studiów licencjackich w zakresie filologii rosyjskiej. Potrzeby rynku pracy uwarunkowały również zmianę na studiach I stopnia specjalizacji nienauczycielskiej na translatoryczną oraz utworzenie na poziomie studiów II stopnia w ramach filologii angielskiej specjalizacji nauczycielskiej i translatorycznej.

Zbiorcze wyniki ankiet (wraz z wnioskami i ewentualnymi zaleceniami dotyczącymi podjęcia działań naprawczych) są przekazywane do Przewodniczącego IKdsWSZJK, a następnie udostępniane Dyrekcji IN i omawiane na posiedzeniu Rady Instytutu.

Instytut Neofilologii wspiera studentów kierunku Filologia w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a dotyczy to również pomocy w aktywnym wejściu na rynek pracy. Należy wymienić tutaj wspomniane wcześniej: współpracę Instytutu z pracodawcami na etapie organizacji praktyk oraz staży zawodowych. Ważną rolę w tym procesie pełni również Biuro ds. Karier i Współpracy z Gospodarką (BKWG) podejmujące starania dedykowane studentom oraz absolwentom w aktywnym wejściu na rynek pracy. BKWG co roku prowadzi cykl działań opisywanych w corocznych sprawozdaniach udostępnionych podczas wizytacji. Wymienia się tu m.in.: Akademickie Spotkania z Przedsiębiorczością, warsztaty spotkania i szkolenia. Biuro prowadzi również badanie opinii studentów na temat współpracy z firmami i również, by w jeszcze większym stopniu sprostać oczekiwaniom studentów, przeprowadziło ankietę, której celem było uzyskanie opinii na temat poziomu satysfakcji studentów z działalności Biura. W AP przeprowadzono także analizę oczekiwań rynku pracy subregionu słupskiego, podczas której wykorzystano dokumenty strategiczne w zakresie rynku pracy oraz rozwoju regionalnego i lokalnego, a także publikacje dotyczące rynku pracy i gospodarki subregionu słupskiego. Wykonano ponadto badania ankietowe podmiotów gospodarczych z subregionu słupskiego będących potencjalnymi pracodawcami absolwentów Uczelni. Badaniem tym objęto także grupę uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Należy tutaj wspomnieć o działającej w Uczelni Radzie Gospodarczej zrzeszającej przedstawicieli firm i instytucji działających na terenie Słupska i okolic.

Absolwenci kierunku na spotkaniu z ZO PKA potwierdzali, że mieli swobodę w wyborze seminarium magisterskiego i odczuwali wszelką pomoc ze strony wykładowców, ich indywidualne podejście do studenta. Wypełniali ankiety odnośnie wykładowców i prowadzonych zajęć, ale nie byli z tymi opiniami zapoznawani. Wyrażali opinie, że wszystko, co osiągnęli po ukończeniu studiów zawdzięczają Uczelni. Stwierdzają, że są zadowoleni z

odbytych na kierunku studiach, że wykładowcy przygotowali ich dobrze do wykonywania zawodu, oraz że np. pracując w firmie, która ma kontakty z przedsiębiorcami zagranicznymi, dają sobie radę dzięki dobremu przygotowaniu językowemu (tak oceniają to klienci firmy) oraz istniejącym w Uczelni możliwości do wyjazdów zagranicznych, np. w ramach programu Erasmus+. Podobnie wypowiadali się o przygotowaniu ich do zawodu nauczyciela. Z niektórymi wykładowcami mają kontakt również teraz, kiedy pracują już zawodowo. Co do programu nauczania, to uważają, że na kierunku powinno być jeszcze więcej godzin praktycznych zajęć językowych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz tłumaczeń tekstów specjalistycznych, ponieważ jest im to teraz potrzebne. Podkreślali, że studiowanie na tej Uczelni było dla nich również ważne ze względów finansowych, ponieważ studiowali na uczelni lokalnej i nie musieli ponosić kosztów studiów w innym ośrodku. Odbywając tu praktykę mieli lepsze rozeznanie na rynku pracy. Postulują również, aby na kierunku było więcej możliwości zapoznania się z nowoczesną technologią w pracy nauczyciela języka obcego.

6.1.6.

Do podstawowych elementów polityki kadrowej obejmujących kształtowanie jakości dydaktyki w Akademii Pomorskiej, a tym samym w Instytucie Neofilologii należą: dobór wykwalifikowanej kadry poprzez procedurę konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich, okresowa ocena dorobku nauczycieli akademickich, powierzanie nauczycielom akademickim zadań dydaktycznych zgodnych z ich dorobkiem naukowym, monitorowanie jakości procesu dydaktycznego poprzez system hospitacji oraz ankietyzacji, a także stwarzanie możliwości podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych poprzez system wyjazdów służbowych, udział w konferencjach. Działania te są przedmiotem regulacji na szczeblu uczelnianym, w formie uchwał Senatu, zarządzeń Rektora oraz stosownych regulaminów. Prowadzeniu polityki kadrowej sprzyjają również rozwiązania systemowe stosowane w Uczelni w zakresie monitorowania jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych, a realizowane poprzez ocenę kadry akademickiej obejmującą okresową ocenę pracowników uwzględniającą wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych oraz opinie wyrażone przez studentów w procesie ankietyzacji, a także ocenę opiekuna roku. Instytutowa Komisja ds. WSZJK wspiera w ramach swoich działań Dyrekcję IBiOŚ w zakresie m.in. prowadzonej polityki kadrowej, nadzoru nad procesem monitorowania osiągnięć kadry naukowo-dydaktycznej, poprawy metodyki prowadzenia zajęć oraz wprowadzania innowacji dydaktycznych. Mimo tych licznych działań WSZJK nie zauważył braków kadrowych stwierdzonych przez ZOPKA.

Ankietyzacja jest prowadzona na podstawie regulacji ogólnouczelnianych - Uchwały Senatu AP określającej procedury przeprowadzania ankietyzacji wśród studentów w celu oceny nauczycieli akademickich i pracowników administracji. Ankietyzacja nauczycieli akademickich dotyczy realizacji procesu dydaktycznego (ankietyzacja jest prowadzona dwa razy do roku, po każdym semestrze, na ostatnich zajęciach dydaktycznych) oraz opiekunów lat (obowiązują 2 ankiety - dla 1. roku oraz starszych roczników studiów, prowadzona jeden raz w roku, od dnia rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej do dnia zakończenia sesji poprawkowej). Uchwałą Senatu wprowadzono w Uczelni kwestionariusz oceny nauczyciela akademickiego przez studentów zawierający pytania m.in. o program i organizację procesu

nauczania. Celem ankietyzacji realizacji zajęć dydaktycznych jest m.in. motywowanie pracowników i studentów do doskonalenia procesu kształcenia poprzez wyrażenie przez studentów opinii dotyczącej realizacji zajęć dydaktycznych.

Ankietyzację prowadzi się w formie elektronicznej (w systemie HMS) z zachowaniem anonimowości i poufności badań. Ze spotkania ze studentami wynika jednak, że ankietyzacja studencka nie jest dobrowolna, student w przypadku niewypełnienia ankiety nie może złożyć po zakończeniu semestru karty okresowych osiągnięć. Problem ten podnoszono już podczas wizytacji na kierunku Ochrona środowiska w 2016 r. i wówczas jako przyczynę stosowania takich rozwiązań w Uczelni podawano problemy z niewielką zwrotnością ankiet, a tym samym z uzyskaniem miarodajnych wyników badania. Na Wydziale i w Instytucie powinny być podejmowane działania informacyjne mające na celu uświadomienie studentom roli, jaką pełnią w doskonaleniu procesu podnoszenia jakości kształcenia. Wyniki ankiet wskazują, że kadra IN oceniona została przez studentów wysoko, szczególnie w odniesieniu do sfery prezentowania treści programowych przedmiotu, kryteriów oceniania zamieszczonych w sylabusach oraz ogólnej oceny wykładowców jako nauczycieli akademickich.

Prowadzona w Instytucie ankietyzacja opiekunów lat wykazała, że w większości przypadków zakres obowiązków wykonywany jest przez opiekunów z sumiennością, życzliwością oraz oddaniem na rzecz społeczności studenckiej.

W Uczelni, a tym samym w IN jest stosowana procedura nadzoru jakości pracy administracji obejmująca ankietyzację dokonywaną raz w roku po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej. Za realizację powyższej ankietyzacji odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. HMS „Wirtualny Dziekanat”, natomiast wyniki ankietyzacji opracowuje Dyrekcja Instytutu. Wyniki te są przekazywane do Wydziałowej Komisji ds. WSZJK, a następnie do Uczelnianej Komisji Oceniającej oraz Komisji ds. Publikacji Informacji. Wyniki ankietyzacji są publikowane na stronie Uczelni. Ankieta dotyczy jakości obsługi studenta przez pracowników administracji, terminowości i kompetencji w załatwianiu spraw, sposobu komunikowania się ze studentami oraz szacunku, życzliwości i kultury osobistej kadry wspierającej proces kształcenia.

W ramach WSZJK prowadzi się również hospitacje zajęć dydaktycznych w oparciu o Uchwałę Senatu Akademii Pomorskiej ze stycznia 2013 r. Hospitacje są systemowe lub interwencyjne i mają głównie charakter doradczy oraz służą doskonaleniu jakości kształcenia. Hospitacje systemowe prowadzone są wg terminarza hospitacji i obejmują zajęcia dydaktyczne prowadzone przez nauczycieli akademickich z tytułem magistra lub stopniem naukowym doktora co najmniej raz w pierwszym roku zatrudnienia, natomiast hospitacja interwencyjna dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich, których ocena z działalności dydaktycznej dokonana przez studentów w procesie ankietyzacji jest niższa niż 3,49. Hospitujący jest zobowiązany do przedstawienia hospitowanemu protokołu z hospitacji wraz z wnioskami oraz zaleceniami, które służą poprawie jakości kształcenia. Uzyskanie przez hospitowanego nauczyciela akademickiego niezadowolających ocen jest punktem wyjścia do przeprowadzenia z nim przez Dyrektora Instytutu lub upoważnioną przez niego osobę rozmowy na temat podjęcia konkretnych działań naprawczych. Z informacji uzyskanej podczas wizytacji wynika, że na kierunku *filologia* osoby hospitowane zostały ocenione wysoko i tym samym nie było potrzeby przeprowadzania hospitacji interwencyjnych.

Zarówno wyniki ankietyzacji, jak i hospitacji stanowią jeden z elementów okresowej

oceny pracowników, są także brane pod uwagę w polityce awansów, przedłużania zatrudnienia i obsadzie zajęć. Zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich uwzględniającej dorobek naukowy, dydaktyczny oraz organizacyjny, zgodnie z wymaganiami art. 132 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, określa Statut Uczelni oraz *Regulamin oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii Pomorskiej w Słupsku*. Ocena jest przeprowadzana nie rzadziej niż raz na dwa lata .

W Instytucie Neofilologii jest sporządzane, zgodnie z harmonogramem określonym w *Regulaminie oceny nauczycieli akademickich w Akademii Pomorskiej w Słupsku* sprawozdanie z okresowej oceny nauczycieli akademickich. Ze Sprawozdania za rok 2016 opracowanego przez Dyrektora IN wynika, że kryteria oceny wykraczają poza działalność dydaktyczną wykładowców, ponieważ oprócz czynnika edukacyjnego obejmują też sferę osiągnięć naukowych, organizacyjnych oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych – podstawowymi celami oceny są stymulowanie ich rozwoju naukowego i dydaktycznego oraz zapewnienie powiązania procesu kształcenia studentów z pracą naukową i właściwym przygotowaniem pedagogicznym kadry. Okresową oceną nauczycieli w IN zajmują się: powołana przez Radę Wydziału na wniosek dziekana Wydziałowa Komisja Oceniająca oraz Uczelniana Komisja Oceniająca powoływana przez Senat AP w Słupsku na wniosek Rektora. Ze sprawozdania wynika też, że kompetencje nauczycieli akademickich, ich doświadczenie dydaktyczne i naukowe, zaangażowanie w pracę na rzecz społeczności studenckiej są spójne z procesem kształcenia na wizytowanym kierunku Filologia w ramach poszczególnych specjalności, a realizowana w Instytucie polityka kadrowa spełnia założenia jakości kształcenia - na 14 poddanych w 2016 r. ocenie nauczycieli akademickich 7 otrzymało ocenę wyróżniającą, a 5 pozytywną.

6.1.7.

Wyniki ankiet studenckich zawierających ocenę kadry prowadzącej i kadry wspierającej proces kształcenia poddawane są analizie i weryfikacji, a następnie są uwzględniane w działaniach projakościowych przez Uczelnię. Zestawienie i analiza wyników jest dokonywana w funkcjonujących w strukturze Systemu ciałach kolegialnych. Wyniki ankiet są opracowywane przez Dyrektora IN, a następnie analizowane przez Instytucyjną Komisję ds. WSZJK, która przekazuje je do Wydziałowej Komisji ds. WSZJK. Wydziałowa Komisja, opracowuje zbiorcze podsumowanie wyników i udostępnia je Uczelnianej Komisji Oceniającej. Komisja Uczelniana dokonując analizy wszystkich zestawień opracowuje zestawienie zbiorcze, które jest przekazywane Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia, a także Przewodniczącemu Komisji ds. Publikacji Informacji. Wyniki ankietyzacji są prezentowane i omawiane również na posiedzeniach Rady Wydziału F-H.

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów (jak wspomniano wcześniej kadra kierunku Filologia oceniona została przez studentów wysoko) są wykorzystywane zgodnie z *Regulaminem oceny nauczycieli akademickich w Akademii Pomorskiej* w okresowej ocenie nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych, po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych, natomiast ocena opiekuna roku jest przeprowadzana raz w roku. W przypadku niskiej oceny dokonanej przez studentów jest zarządzana hospitacja interwencyjna w celu analizy i

rozpoznaniu przyczyn stanu faktycznego oraz wprowadzenia działań naprawczych. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika jednak, że na kierunku Filologia takie sytuacje nie miały miejsca, ponieważ nie pojawiły się oceny zajęć dydaktycznych kwalifikujące pracowników do hospitacji interwencyjnych. W przypadku nauczycieli, którzy otrzymali oceny najwyższe, Dyrektor IN może wystąpić z wnioskiem do Dziekana WF-H o nagrodę.

6.1.8.

Jednym z elementów systemu zapewniania jakości kształcenia jest ocena infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz wsparcie studentów w procesie kształcenia. W Akademii Pomorskiej Uczelni poprzednim roku akademickim wprowadzono w ramach działań doskonalących WSZJK *Ankietę oceniającą jakość kształcenia i warunki studiowania na poszczególnych kierunkach w Akademii Pomorskiej w Słupsku przez studentów pierwszych lat*, badającą poziom satysfakcji ze studiowania w pierwszych dwóch miesiącach nauki. Za pomocą ankiety studenci oceniają m.in. bazę dydaktyczną Uczelni (wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów), ułożenie tygodniowego rozkładu zajęć, sprawność obsługi przez dziekanat, funkcjonalność Wirtualnego Dziekanatu, czy warunki noclegowe w domach akademickich. Zdaniem ZO PKA pytania zawarte w omawianej ankiecie powinny być jednak dedykowane studentom późniejszych lat studiów lub/i absolwentom kierunku, jako bardziej zorientowanym w procesie kształcenia i realiach akademickich.

Kwestie dotyczące zapewnienia zasobów wsparcia dydaktycznego i naukowego kształcenia zostały określone w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia na poziomie Instytutu Neofilologii. Zgodnie z regulacjami zawartymi w powyższym dokumencie analiza zasobów wsparcia procesu kształcenia obejmuje m.in. dokonywaną co roku (po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej) ankietyzację elektroniczną w zakresie pozyskiwania od studentów opinii o pracy opiekunów lat, a także pracowników administracyjnych. Celem powyższego badania jest uzyskanie informacji nt. zaangażowania opiekunów w proces adaptacji studentów oraz jakości usług administracyjnych świadczonych przez obsługę Sekretariatu Instytutu. Po zakończeniu ankietyzacji wyniki są przekazywane do WKdsWSZJK (ocena pracowników administracyjnych) oraz Dyrektora Instytutu Neofilologii (ocena opiekuna roku). Wnioski formułowane w Instytucie nie opierają się jednak wyłącznie na danych uzyskanych na podstawie ankietyzacji, ale też dokumentacji związanej z procesem dydaktycznym oraz informacji uzyskanych od studentów na bieżąco. W Instytucie analizuje się też m.in. stan zasobów materialnych wspierających kształcenia, a dokonują tego przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego Władze Instytutu Neofilologii (dyrektor i kierownicy zakładów) wspólnie z IKdsWSZJK. Z informacji uzyskanych w toku oceny można wnioskować, że Instytut Neofilologii dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną dostosowaną do wymagań koniecznych dla kształcenia na kierunku Filologia, a jej wyposażenie jest w miarę możliwości modernizowane, tak by zapewniało warunki służące osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia i wspierało rozwój zainteresowań zawodowych studentów. Z raportów udostępnionych podczas wizytacji wynika jednak, że uzupełnienia wymaga wyposażenie informatyczne umożliwiające nauczanie praktycznej nauki języka, zastosowanie nowoczesnego oprogramowania, przeznaczonego do realizacji

wyspecjalizowanych zajęć tłumaczeniowych oraz badań. Wyniki powyższych analiz zamieszcza się w raporcie z oceny własnej IN w ramach prac IKdsWSZJK.

System wsparcia jest określony w przepisach wewnętrznych (m.in. w Regulaminach: ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, zasad podziału środków na działalność studencką, obowiązków Opiekuna Roku; obowiązków opiekuna praktyk; Zarządzeniu Rektora w sprawie ustalenia stawek wynagrodzenia dla asystentów studentów. Wsparciu w podnoszeniu stopnia realizacji efektów kształcenia przez studentów kierunku Filologia służą działające w Instytucie neofilologii Koła Naukowe: Germanistów, Pomerania Linguists oraz Horyzonty Rosji.

6.1.9.

W Instytucie Neofilologii są podejmowane i dokumentowane działania w zakresie zapewniania jakości kształcenia. Gromadzone są i analizowane prace zaliczeniowe studentów (m.in. prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, protokoły z egzaminów, w tym dyplomowych). Materiały potwierdzające etapową weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują nauczyciele akademicki odpowiadający za weryfikację efektów kształcenia w ramach danego przedmiotu. Koordynacją wszystkich aspektów jakości kształcenia w Instytucie Neofilologii zajmuje się Instytutowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W ramach WSZJK narzędzia, zasady, procedury oraz sprawozdania i raporty stanowią integralną składową systemu zarządzania jakością w powyższej Jednostce. Dokumentacja w zakresie zapewnienia jakości kształcenia, w tym raporty i sprawozdania (m.in. z weryfikacji efektów kształcenia po zakończeniu zajęć z przedmiotu/ modułu) jest analizowana przez IKds.WSZJK, przekazywana Dyrekcji IN, a następnie omawiana na posiedzeniu Rady Instytutu. Sprawozdania i dalsze opracowania przesyłane są do Wydziałowej Komisji ds. WSZJK. Sprawozdanie uczelniane obejmujące wszystkie Wydziały AP, prezentowane jest i zatwierdzone na posiedzeniu Senatu Uczelni. Do gromadzenia protokołów, sprawozdań, raportów z działalności IKds.WSZJK i zespołów działających w ramach Instytutu, a także przekazywania ich do końca każdego roku akademickiego Dyrektorowi powyższej Jednostki zobowiązany jest Przewodniczący IKds.WSZJK. W przypadku braku zastosowania przyjętych w Instytucie rozwiązań, tryb postępowania z dokumentacją w zakresie jej gromadzenia i przechowywania reguluje obowiązująca w Uczelni *Instrukcja kancelaryjna AP*.

6.1.10.

Zasady publikowania informacji określają procedury ogólnouczelniane: *Procedura dotycząca publikowania informacji w uczelnianym serwisie internetowym* oraz *Procedura dotycząca publikacji informacji w systemie HMS*. Zgodnie z pierwszą z procedur za publikowanie na stronie internetowej Uczelni informacji dotyczących działań wszystkich Komisji wchodzących w skład Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia odpowiedzialna jest Komisja ds. Publikacji Informacji (podlegająca Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i działająca na podstawie *Regulaminu Komisji ds. Publikacji Informacji*

uchwalonego przez Senat AP w październiku 2016 r.). Na stronie internetowej Uczelni widnieje zakładka 'WSZJK'. W trakcie wizytacji ustalono, że działania związane z monitorowaniem, przeglądem i doskonaleniem systemu informacyjnego są prowadzone: co roku jest dokonywana ocena funkcjonowania systemu informacyjnego. Druga z powyższych procedur określa m.in. dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na kierunkach prowadzonych w Uczelni, w tym kierunku *filologia* oraz jego wynikach. W procedurach tych są wskazane m.in. osoby odpowiedzialne oraz terminy wprowadzania do systemu informacji ogólnouczelnianych, planów studiów, sylabusów.

Wszelkie wymagane informacje i dokumenty umieszczone są na stronie internetowej Uczelni, a dodatkowo w intranetowym systemie elektronicznym *Wirtualny Dziekanat*, w którym każdy student posiada własne konto. W systemie są zamieszczone m.in. moduły przedmiotów, protokoły zaliczeniowe i egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta oraz ankiety ewaluacyjnych. Analizy monitorowania wykonania procedury wskazują, iż w systemie zamieszczane są dane, które usprawniają funkcjonowanie procesu kształcenia oraz umożliwiają swobodny i szybki dostęp studentom i pracownikom do informacji. Możliwa jest bezpośrednia korespondencja ze studentami, informowanie ich o ofertach, ankietach, nowościach i zmianach. Dzięki systemowi HMS „Wirtualny dziekanat” jest możliwy dostęp do oferty dydaktycznej, planów studiów, modułów przedmiotów, dokumentów związanych z tokiem studiów m.in. protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych, karty okresowych osiągnięć studenta, a także ankiet ewaluacyjnych. Na stronie Instytutu Neofilologii w zakładce 'Student' zostały zamieszczone informacje dotyczące: praktyk (m.in. uchwała senatu w sprawie organizacji praktyk, nazwisko Koordynatora ds. praktyk IN, zakres obowiązków opiekunów praktyk, formularz oceny praktyk przez studenta), opiekunów roku (m.in. Regulaminy obowiązków opiekuna roku oraz nazwiska opiekunów na poszczególnych latach, specjalnościach i obu poziomach kształcenia) oraz zasad dyplomowania (zasady dyplomowania na kierunku Filologia i zagadnienia dyplomowe dla trzech specjalności oraz wzory formularzy: oświadczenia autorskiego, oceny pracy licencjackiej i magisterskiej). Na stronie IN znajdują się również rozkłady zajęć, plany studiów informacje na temat rekrutacji, natomiast w zakładce 'WSZJK' *Regulamin WSZJK w Instytucie Neofilologii* oraz *Regulamin antyplagiatowy*. Zdaniem ZO PKA właściwym działaniem byłoby także zamieszczenie na stronie internetowej Instytutu analiz, raportów i informacji związanych z prowadzoną polityką jakości oraz systemem zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku Filologia.

6.2.

Oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i doskonalenia jego procedur Jednostka dokonuje poprzez systematyczne monitorowanie i analizowanie poszczególnych aspektów procesu dydaktycznego (wyjątek stanowią słabo monitorowane praktyki zawodowe, nie nauczycielskie). Działania oceniające i doskonalące system są prowadzone w sposób uporządkowany. Monitorowanie przyniosło zmiany i doskonalenie

samego systemu, które obejmują m.in.: doskonalenie programów kształcenia, ocenę stopnia realizacji założonych efektów kształcenia, ewaluację prac dyplomowych, analizę ankiet studenckich, gromadzenie opinii interesariuszy zewnętrznych o programach kształcenia i potrzebach rynku pracy, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, przeprowadzanie okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych, przegląd zasobów materialnych. Wnioski, płynące z przywołanych działań znajdują swoje odzwierciedlenie w odpowiednich modyfikacjach programu kształcenia przewidzianych do realizacji w kolejnych cyklach, w rekonstrukcji sylabusów przedmiotów oraz profilowaniu edukacji specjalnościowej. Podsumowanie działań następuje w corocznym raporcie z jakości kształcenia. Wadą systemu jest braku skuteczności działania – minimum.

3. Uzasadnienie

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia funkcjonujący w Instytucie Neofilologii Akademii Pomorskiej w Słupsku obejmuje istotne aspekty procesu kształcenia mające wpływ na jego jakość. Wydział zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym udział w procesie projektowania efektów kształcenia, jak i dokonywania ich zmian. Nadzór nad procesem zapewniania jakości kształcenia na wizytowanym kierunku pełni Instytutowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Dyrektor Instytutu Neofilologii. Zarówno zakres i systematyczność ocen efektów kształcenia w ramach działania Systemu, jak i monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia służy doskonaleniu procesu kształcenia. Proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony przez nauczycieli akademickich na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych oraz metodami zapewniającymi skuteczną weryfikację stopnia osiągnięcia tych efektów. Wprowadzono i stosuje się też system zapobiegania plagiatom. Jednostka monitoruje losy zawodowe absolwentów kierunku w celu oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. W ramach przyjętych rozwiązań systemowych weryfikuje się prawidłowość polityki kadrowej poprzez ocenę kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Polityka kadrowa jest realizowana poprzez systematyczne analizowanie stanu kadry i potrzeb w tym zakresie. Regularne monitorowanie jakości procesu dydaktycznego umożliwia stosowanie ankiet oceniających zajęcia dydaktyczne na wszystkich poziomach studiów oraz hospitacja zajęć. Wyniki tych ocen są brane pod uwagę przy obsadzie zajęć w kolejnych cyklach kształcenia.

Na Wydziale są podejmowane działania służące pozyskiwaniu informacji w zakresie warunków kształcenia i organizacji studiów oraz środków wsparcia dla studentów. Realizowana jest także polityka informowania studentów o efektach kształcenia oraz innych elementach istotnych dla procesu dydaktycznego. W Jednostce są dokonywane analizy m.in. na podstawie wniosków wynikających z ankiet, hospitacji oraz oceny programu przedmiotu, prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych i dyplomowych. Stworzono narzędzia umożliwiające monitorowanie działania Systemu, opracowywane są też propozycje działań projakościowych. Zdaniem ZO PKA funkcjonujący w Uczelni i na Wydziale prowadzącym

kierunek Filologia wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia tworzy strukturę pozwalającą na budowę kultury jakości na wizytowanym kierunku oraz stwarza warunki dla zapewnienia systematyczności przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia.

4. Zalecenia

1. Należy wypracować rozwiązania systemowe mające zwiększyć udziału studentów w procesie ankietyzacji, a tym samym w ocenie i doskonaleniu realizacji procesu kształcenia. Ankietyzację należy prowadzić z zachowaniem zasady dobrowolności.
2. Należy zamieszczać na stronie internetowej Instytutu informacje (wyniki analiz, raporty) związane z prowadzoną polityką jakości oraz systemem zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.
3. Należy zamieszczać w rocznych Sprawozdaniach z oceny jakości kształcenia informacji na temat realizacji zmian dokonywanych w odniesieniu do zaleceń sformułowanych w poprzednim roku akademickim.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Jednostka dokonała właściwej analizy SWOT podkreślając swoje atuty (zależne od czynników wewnętrznych), które upatruje w: wysoko wykwalifikowanej i rozwojowej kadrze naukowo-dydaktycznej (potencjał kierunku); wysokim stopniu umiędzynarodowienia kształcenia – liczne umowy bilateralne (w tym ze Wschodem), program Erasmus+ oraz FSS/Norway Grants; wysokiej aktywności kadry i studentów (koła naukowe) w upowszechnianiu nauki oraz promowaniu kierunku; indywidualnym podejściu do studenta i jego potrzeb uczenia się; współpracy z samorządem terytorialnym (Urząd Miasta, miejskie placówki oświatowe i kulturalne) oraz przedstawicielami pracodawców.

Jako słabe strony Uczelnia zauważa: niski poziom informatyzacji specjalności językowych (nikłe wykorzystanie w nauczaniu nowoczesnych technik, związanych e-learningiem); niezadowalające zasoby materialne (nakłady finansowe) w kontekście wyposażenia infrastruktury dydaktycznej i zaplecza badawczego; stosunkowo niewielki udział kadry w realizacji stażów zagranicznych i krajowych.

Szanse w rozwoju kierunku upatruje w: rozwoju humanistyki cyfrowej i popularność współczesnych technologii, jak również podjęcia badań w tym kierunku – szansą uatrakcyjnienia kształcenia na specjalnościach filologicznych; rozwoju turystycznym regionu i zapotrzebowaniu na specjalistów, odpowiadających profilowi absolwenta kierunku Filologia (poszukiwani pracownicy ze znajomością języków obcych, w tym branżowych); realizacji oferty kształcenia ustawicznego (doskonalenie zawodowe branżowe lub nauczycielskie),

usług edukacyjnych oraz badawczych i doradczych na potrzeby regionu; wykorzystaniu funduszy unijnych z przeznaczeniem na interdyscyplinarne badania naukowe.

Jednostka ma także świadomość zagrożeń, które wynikają z: strefy funkcjonowania Uczelni obejmującej obszar wysokiego bezrobocia, niestabilną sytuacją materialną społeczeństwa (pauperyzacja środowiska); niżu demograficznym, odpływie młodzieży z Pomorza Środkowego i konkurencja na rynku usług edukacyjnych (uczelnie państwowe i alternatywne szkolnictwo niepubliczne, również o profilu technicznym, prowadzące kształcenie na specjalnościach filologii obcych); niskim poziomie kompetencji językowej kandydatów na studia.

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)